

HIIUMAA TEATAJA

Sündisid uued vallakodanikud

SAARA OTTENS

AAREN RÄSU

SANDER JOHAN KOGERMA

EMILI MÄHAR

Õnnitleme vanemaid!

Hiiumaa valla väljanne. Tasuta.

Juuni 2020, nr 30

Foto: Anu Tammeaar

Hiiumaa aasta ema on Reet Pihel

Hiiumaa aasta ema 2020 Reet Pihel on seitsme lapse ema ning elab ja töötab Emmaste osavallas. Ema-depäeva päikeselisel õhtu-poolikul käisid Hiiumaa aasta ema tiitlit üle andmas vallavanem Toomas Rõhu ja osavallavanem Hergo Tasuja.

Reeda lapsed on tema kohta kirjutanud: „Meie ema väärrib aasta ema tiitlit, sest ta on üles kasvatanud seitse last ja leidnud alati meie kõigi jaoks aega. Nii suured pered pole tänapäeval enam laialt levinud, mistõttu tuleb väärtustada neid, kelle peres on üles sirgunud ja ka kelle peres praegu on sirgumas rohkelt lapsi.

Meie ema pole kunagi öelnud, mis on õige või vale valik, kuid ta on osanud meid eluteel suunata ning toetanud kõiki meie otsuseid, lastes meil leida ise õige tee.

Lisaks sellele, et meie emal on seitse last, on ta ka 13 lapse

vanaema. Just nagu ema on hoolitsenud meie eest, hoolib ta väga ka oma lapselastest ja kutsub nad rõõmuga suveks enda juurde, et nad saaksid kogeda maaelu – sõita ratastega mere äärde, rohida põllul, teha ise võid ja süüa kanu. Ta on alati toeks, kui kellelgi on abi vaja ning vajadusel sõidab kasvõi mandrile pojalapsi vaatama, tuleb paariks päevaks tagasi tööle ja siis sõidab jälle tagasi mandrile lapselaste eest hoolt kandma.

Viimastel nädalatel on temast saanud aga ka eesliinitöötaja. Ehkki ema võiks rahulikult jääda koju ja nautida pensionipõlve, käib ta vapralt edasi tööl, et kliendid saaksid Emmaste kauplusest osta vajalikku kaupa ning töökaaslastel ei oleks raskel ajal liigselt tööd. Kuigi praegu leviv koroonaviirus on hirmus, annab meie ema oma panuse, et Emmaste kandi rahvas saaks endiselt käia poes ja teha seda võimalikult turvaliselt.

Koduski on ema meile oma töö-kusega olnud alati eeskujuks. Ta

jõuab pidada loomi, kasvatada taimi kasvuhoones, põllul ja peenramaal, küpsetada kooki ning seda kõike nurisemata.

Meie ema on alati olnud inimene, kes annab endast palju ja ei nõua kunagi midagi vastu.”

Hiiumaa aasta ema komisjoni kuulunud politseijuht Moonika Raudsepp lisas: „Minu jaoks on maailma parim tunne see, kui su enda lapsed peavad sind parimaks emaks ja esitavad sind tunnustusele. Jah, meie sõbrad, kolleegid märkavad seda samuti, kuid tõelist ema hinda teavad paremini lapsed, sest nende jaoks oled sa see üks ja õige 24/7.

Oli äärmiselt südantsoojendav lugeda, et Reet Pihel on olnud alati enda laste jaoks olemas ja ta on leidnud nende kõigi seitsme jaoks aega. Aeg on just see, mida tihti perekondades üksteise jaoks ei leita ning kiire elutempo jätab perekonna väärtused ja üksteise toetamise tahaplaanile.”

Palju õnne, Reet! Palju õnne kõigile emadele!

Keskväljakul asfalt maas

Kärdla keskväljakut läbiv Rookopli tänava lõik sai asfaltkatte ja on taas avatud. Hiiu Konsumi esine parkla on samuti kasutusvalmis.

Keskväljaku keskele ehitatakse kuuest paviljonist koosnev pergola. See pakub varju tuule ja vihma eest, lisaks on koht avalikule raamatukogule, erinevaid istumisvõimalusi ja võimalik on ka turu funktsioon. Paviljonide sisemusse jääb hooajaliseks tegevuseks mõeldud õu. Paviljonides saab olema elektriühendus ja eeldused vee- ja kanalisatsiooniühenduse rajamiseks.

Keskväljakul liikudes palume kindlasti jälgida liiklusemärke, et liiklemine oleks kõigile ohutu!

Keskväljaku ümberehitustööd muudavad Kärdlas liiklejate igapäevarutiini.

Vabandame ebamugavuste pä-

Foto: OÜ Tarindiprof

rast ja palume mõistvat suhtumist, et jõuda aastaga kaasaegse maakonnakeskuse väärilise linnasüdameni.

Vaata keskväljaku ehitustöö-

de galeriid siit valla Facebooki lehel. Loe rohkem keskväljaku ehitustöödest valla kodulehelt: <https://vald.hiiumaa.ee/kardla-keskväljak>

Foto: Laura Jääger

Elamuskeskus Tuuletorn avatakse 1. juunil

1. juunil avatakse Käinas asuv elamuskeskus Tuuletorn – atraktiivne, kvaliteetne ja mugav ajaveetmiskoht, mis suunab avastama ka teisi Hiiumaa turismiobjekte.

Kuigi eriolukord on lõppenud, on ka Tuuletornis endiselt tähtsal kohal 2+2 reegli järgimine, desinfitseerimine ja piisava õhu liikumise tagamine ruumides.

Toeta hiiumaist, soeta hiiumaist ja puhka Hiiumaal – oled väga oodatud!

Avamisaastal 1.–7. juunil on täiskasvanutele sissepääs elamuskeskusesse soodushinnaga 7 eurot, pensionäridele 6 eurot ning lastele on sissepääs prii!

Valla arengukava muutmise eelnõu on avalik

Hiiumaa valla arengukava 2035+ muutmise eelnõu on avalik ja sellele saab ettepanekuid teha.

Arengukava muutmise eelnõu koosneb kahest dokumendist:

- Hiiumaa valla arengukava 2035+
- Lisa 1 – Hiiumaa valla arengukava 2035+ tegevuskava 2019–2025

Arengukava strateegia osas kajastuvad olulised muudatusettepanekud, mis laekusid avalikkuselt, hallatavatelt asutustelt ja sidusgruppidele. Muudatuste lihtsamaks jälgimiseks on need eelnõus rohelist värvi.

Eelnõule on võimalik esitada kirjalikke ettepanekuid 22. maist kuni 5. juunini valla e-posti aadressil valitsus@hiiumaa.ee.

Ajavahemikul 15. juunist kuni 15. augustini korraldab vallavalitsus avalikud koosolekud kirjalike ettepanekute arutamiseks. Muudetud arengukavaga peavad nõustuma osavallakogud ja lõppotsuse annab volikogu.

Valla arengukava on dokument, milles esitatakse majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna, looduskeskkonna ja rahvastiku tervise arengu pikaajalised suundumused ja vajadused ning Hiiumaa maakondliku arengu strateegiline planeerimine.

Hiiumaa valla kehtivas arengukavas hõlmavad tegevused aastaid 2019–2022 ning seega tuleb seda muuta, sest arengukava ja eelarvestrateegia peavad hõlmama vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat.

Arengukava vahehindamine on planeeritud aastale 2022.

Lisainfot saate küsida valla arenguspetsialistilt: aivi.telvik@hiiumaa.ee või telefonil 517 5585

Vallavalitsus pikendas lasteaiatasu vabastust

Vallavalitsus otsustas 29. aprilli istungil vabastada lasteaia osalustasu maksimisest 1. septembrini need lapsevanemad, kelle lapsed on mõne Hiiumaa lasteaia nimekirjas, aga seal kohal ei käi.

Lasteaia kohatasu Hiiumaa vallas on 30 eurot kuus. Lapsevanem maksab 1. septembrini ainult päevade eest, kui laps käib lasteaias. Kohatasu summa iga kuu eest on arvestuslikult selline: 30 jagatakse tööpäevade arvuga ja korrutatakse kohal käidud päevade arvuga.

Lasteaias toiduraha ei lisandu, kui lapsevanem on lasteaeda teatanud, et laps lasteaeda ei tule.

Hiiumaa vallavolikogu andis aprilli istungil vallavalitsusele eriolukorra tõttu õiguse vabastada osalustasu maksimisest lapsed, kes lasteaiast puuduvad. Seni oli võimalus kasutada lasteaia osalustasu vabastust ühel kuul aastas – lisavabastus on seotud eriolukorraga.

Käina planeeringu avalik väljapanek kestab jaanipäevani

Volikogu võttis aprillis vastu Käina aleviku Spordi tn 8 ja lähiala teise detailplaneeringu. Nüüd on avatud avalik väljapanek kuni 24. juunini.

Planeeringu eesmärk on luua praeguse kardiraja ja lähiala ruumiline lahendus, sealhulgas:

- uus kardirada ja kardiraja teenindamiseks vajalikud hooned,
- kaubanduskeskus,
- maa-aluse kütusemahutiga tankla,
- mitmeid väiksemad äripinnad ja (oma)toodangu müügikohad ning
- parklad.

Spordi tn 8 ja lähiala teise detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 22. maist kuni 24. juunini Käina vallas.

Hiiumaa vallavolikogu 23. aprilli 2020 otsusega nr 198 „Spordi tn 8 ja lähiala teise detailplaneeringu vastu võtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine” saab tutvuda valla dokumendiregistris. Vaata lisa valla veebilehe detailplaneeringute jaotusest.

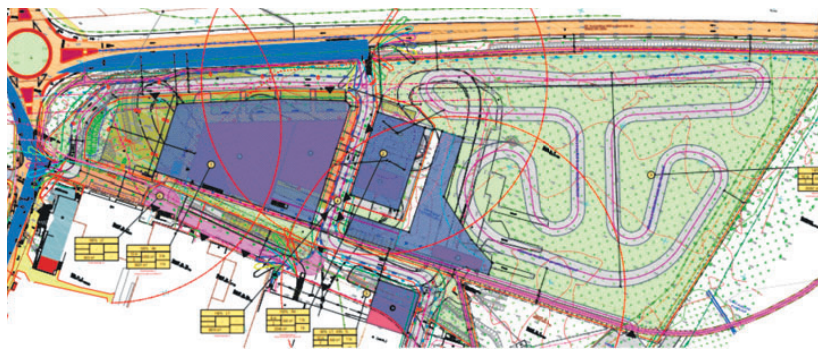

Foto: OÜ Dagopen

Volikogu arutas Kärdla põhikooli õppekohtade küsimust

Hiiumaa vallavolikogu maikuu istungi päevakorras oli Kärdla põhikooli Kõpu õppekoha küsimus. Volikogu otsustas muuta põhimäärust ja jätta kooli ainsaks tegevuskohaks Kärdla. Seega Kõpu õppekohas sügisest õppetööd ei toimu ja õpilaskodu on samuti vaid Kärdlas.

Miks tuleb Kõpu õppekoht mujale viia?

Hiiumaa valla arengukavas on kirjas, et perioodil 2020–2022 korraldatakse ümber Kõpu õppekoha õpe õppetegevuseks teistes Hiiumaa koolides. See tähendab, et Kõpu õppekoha õpilased ei pea tulema kõik üle Kärdlasse. Ka teised Hiiumaa koolid pakuvad sobivaid tingimusi hariduslike erivajadustega (HEV) õpilastele. Eestis on võetud suund kaasavale haridusele, mis tähendab, et HEV-õpilased õpivad enamasti kodulähedases tavakoolis. Juba praegu õpib kõikides Hiiumaa koolides HEV-õpilasi ja see on kaasava hariduskorralduse normalsus.

2017. aastal esitas Hiiu vald koolivõrgu korrastamise toetusmeetmesse Kärdla põhikooli uue õppehoone projekti. Hiljemalt 2022. aasta augustiks valmib ESF-projekti toel Kärdlasse kaasaegse ruumiplaneeringuga ja energiatõhus koolihoone. Uues hoones luuakse kaasaegsed võimalused ning tingimused hariduslike erivajadustega õpilaste kaasamiseks tavakooli, sh HEV õpilastele eraldi ruumid.

Kärdla põhikooli põhimääruse muutmine ja HEV-õpilaste Kärdlasse toomine on arengukava tähtaegadega täielikus kooskõlas: Hiiumaa valla arengukava tegevuskavas on Kõpu õppekoha õppe ümberkorraldamine õppetegevuseks teistes Hiiumaa koolides plaanitud perioodile 2020–2022.

Miks on asjakohane teha muudatused juba sellel sügisel?

Muudatust on vaja eelkõige laste heaolu tagamiseks, kuna õpilaste arv Kõpu õppekohas on langenud kriitilise piirini, mis ei toeta piisavalt laste sotsiaalset arengut ja ei paku eakohaselt mitmekesist õppe- ja arengukeskkonda 11–15 aastastele noortele, kes Kõpu õppekohas viimasel õppeaastal õppisid.

Majanduslik kokkuhoid ei ole esmane, kuna vallale jäävad Kõpu kompleksi ülalpidamiskulud jätkuvalt kanda. Kulude suurus sõltub teiste rentnike olemasolust Kõpu kompleksis.

Kärdla põhikooli Kärdla õppekohas õpib juba täna HEV-lapsi, 2019/2020 õppeaastal kokku 31 õpilast. Alates sügisest pakutakse Kõpu õppekoha õpilastele

õppimisvõimalusi Kärdlas lastele kohandatud tingimustes ning tagatakse vajadusel õpilaskodu teenus. Automaatselt Kõpu õppekoha õpilasi üle tuua ei saa. Need otsused teeb lapsevanem, kellel on õigus otsustada, kus tema laps koolis käib.

Kõpu õppekoha lastele on planeeritud õppetöö Kärdla põhikooli teabemajas, millel on eraldi sissepääs, garderoob, tualetid ja kus on võimalik esimesel korrusel anda õpilastele kaks eraldi koduklassi. Teisel korrusel asub arvutiklass ja robotika ning kunstiklass koos savihjugaga. Õpilastel on mugav kasutada ka samas majas asuvat raamatukogu. Kõrvalhoones toimuvad kodunduse ja käsitöötunnid ning lisaks on vajadusel võimalik luua sinna eraldi õpperuum kuni kahe õpilase õpetamiseks. Nii saavad HEV-õpilased eraldi õpet, aga samas on neil rohkem võimalusi ka teiste noortega kohtuda ja sõbruneda.

Elamiseks saavad Kõpu õppekoha õpilased vajadusel kasutada Kärdla õpilaskodu. Õpilaskodu on kolmekorruseline ja seal asuvad söögi- ja elutuba, köök, ühe- kuni kolmekohalised magamistoad, tualetid ja duširuumid, vaikuse-

õppimise toad, mängu- ja puhkeruumid ja kasvatajate tööruumid. Õpilaskodu on avatud üldjuhul nädala sees, aga vajadusel ka nädalavahetusel. Õpilastele on tagatud ööpäevaringne järelevalve. Päevasel ajal on õpilaskodus korraga kaks kasvatajat, mis annab võimaluse õpilastel valida, kas olla õpilaskodus kohapeal või minna koos kasvatajaga parki, seiklusrajale, mere äärde, kinno, nukuteatrisse, muuseumisse, mänguväljakutele jne.

Kõpus töötavatel inimestel oli võimalus jääda tööle Kõpu ja seda sotsiaalvaldkonnas. Käesoleval sügisel käivitub Kõpu õppekompleksis noortekodu ehk KLAT – kinnise lasteasutuse teenus, mida rahastab sotsiaalkindlustusamet. Kokku luuakse üheksa töökohta ja meeskond komplekteeritakse sellel suvel.

Praegustel Kõpu õppekoha töötajatel oli võimalik KLATi meeskonda kandideerida, et need, kes ei soovi Kärdlasse tööle tulla, ei peaks kodukohast lahkuma. Kui õppekoht viia üle järgmistel aastatel, siis on KLATi töökohad juba mehitatud ja Kõpus võib olla keeruline leida uut tööd.

Mida võidavad lapsed?

Kärdla kooli tugispetsialistid – psühholoog, eripedagoog ja HEV-koordinaator – on välja toonud seisukohad, mida võidavad Kõpu õppekohas õppivad õpilased siis, kui nad õpivad alates sügisest Kärdlas.

- Õpilastel arenevad erinevate laste ja täiskasvanutega suheldes sotsiaalsed oskused, mis on vajalikud tulevikus iseseisvas elus toimetulekul.
- Igapäevaselt on paremini kättesaadavad kooli tugispetsialistide teenused: eripedagoog, psühholoog, sotsiaalpedagoog, logopeed, loovterapeut.
- Suureneb koostöö võimalus Vabaduse tänava õppekohaga, millest on saanud toimetulekuõppe kompetentsikeskus. Seega avaneb võimalus rakendada nende teadmisi ka Kõpu õppekoha õpilaste jaoks.
- Vanematel õpilastel on võimalus tutvuda Hiiumaa sotsiaalkeskuse tegevustoaga, mis annab psüühikahäiretega noortele sujuvama ülemineku täiskasvanu (töö)eluks.
- Õpilaste õppe- ja huvitegevus mitmekesistub. Lisanduvad uued sportimisvõimalused, arendatakse robotika ja teisi IT-alaseid oskusi. Õpilased saavad oma koduklassid, kus toimub peamine õppetegevus. Lisaks saab regulaarselt kasutada tööõpetuse- ja käsitöömaja ning kunsti- ja arvutiklassi. Suurem valik huviringe, näiteks saviring, nukuteatris lastejooga, näitering, loovuse ja kõne arendamine jt. Lisaks õpilaskodus kasvatajate juhendamisel tegevused sotsiaalsete oskuste arendamiseks.
- Õpilased saavad osaleda senisest rohkem Kärdla põhikooli üritustel ja seega tugevneb kooli meie-tunne.
- Laienevad võimalused eakaaslastega suhtlemiseks ja ühis-tegevusteks koolis, sh ka erinevate õpetajatega õppimiseks-suhtlemiseks.
- Avardub õpilaste silmaring ja koostöö erinevate asutustega, et siduda mitteformaalne haridus koolipingis õpitavaga, nt noortekeskus, raamatukogu, muuseum, kultuurikeskus.
- Väga oluline on laste igapäevaelu rikastamine, vabadus liikumisel, võimalik õppida ja harjutada käitumist väljaspool “oma” territooriumi.
- Erinevate laste koos õppimine ja ühised ettevõtmised rikastavad kõigi õpilaste maailmapilti ja suurendavad sallivust.

Toetust vee- ja kanalisatsioonitaristu rajamiseks saab ka Kärdlast väljas

Alates 8. maist saavad Keskonnainvesteeringute Keskusest (KIK) toetust taotleda ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks, reoveemahuti paigaldamiseks ja omapuhasti rajamiseks ka eraisikud, kes elavad alla 2000 tarbijaga reoveekogumisaladel.

Kontrolli KIKi kodulehel olevast otsingumootorist, kas Sinu majapidamine asub reoveekogumisalal. Lisaks Kärdlale, kus on üle 2000 tarbija, on Hiiumaal veel piirkondi, mis kuuluvad alla 2000 tarbijaga reoveekogumisalade alla. Veendumaks, et Sinu kodu

kvalifitseerub, sisesta kodu täpne aadress!

Pikeneb ka taotluste esitamise tähtaeg üle 2000 tarbijaga reoveekogumisalade elanikele. Toetust saab taotleda:

- Reoveekogumisaladel ühisveevärgi või -kanalisatsiooniga, kogumismahuti rajamiseks või ümberehitamiseks;
- alla 2000 tarbijaga reoveekogumisalal ka elamule omapuhasti rajamiseks või ümberehitamiseks;
- kogumismahutitele ja omapuhastitele saab toetust küsida piirkondadesse, kus puudub ühiskanalisatsioon

ning kus on teada, et seda lähima viie aasta jooksul ei rajata.

Projekti abikõlblikkuse perioodi lõpp, st kaevetööde tähtaeg ei tohi olla hiljem kui 31. august 2023. Kõige hilisem tähtaeg taotlust esitada on jaanuar 2023.

Täpsed tingimused, juhised ja korduma kippuvad küsimused leiab KIKi kodulehelt. Lisainfot jagab KIKi projektikoordinaator Kadri Haamer kadri.haamer@kik.ee, 6 274 183.

Toetust antakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi vahenditest ning toetuse töötab välja Keskonnaministeerium.

Foto: Liina Siniveer

Esitada kandidaat "Eesti kaunis kodu 2020" konkursile

Anna teada enda või oma naabri armastuse ja südamega rajatud kodust hiljemalt 7. juuniks kadri.aljas@hiiumaa.ee. Info peaks sisaldama nime, telefoni, osavald, paar inspireerivat lauset ja võimalusel ka mõned fotod.

Meie kalli saare kauneimad pärlid võivad olla eramud, maakodud, turismitalud, väikesed ühismajad, kultuurihooned kui koolimajad.

Konkursikomisjon külastab kodusid ja esitab kolm parimat üleriigilisele konkursile.

Loodame rohket osavõttu!

Lisainfo: www.iluskodu.ee ja www.facebook.com/iluskodu

Kortermaju renoveerima!

Hiiumaa vallavalitsus on sõlminud lepingu konsultandiga, kes asub nõustama Hiiumaa korteriühistuid majade renoveerimisel. Konsultant Tarmo Seliste on hea varasem kogemus ühistute nõustamisel.

Valla konsultandi teenus on ühistu jaoks tasuta. Konsultant on toeks korteriühistutele, kel on plaanis kortermaja terviklik renoveerimine ja soojustamine. Ühistul peab olema ühistusisene kokkulepe ja valmisolek suuremahulise investeeringu tegemiseks.

Konsultant aitab valla tekitada tervikpildi ühistute vajadustest, nõustab ühistuid ja esitab vallavalitsusele ettepanekuid, millises ulatuses ja meetmetega oleks otstarbekas valla poolt korteriühistuid toetada. Ühistud, kes soovivad tasuta konsultatsiooni – andke endast teada meile tarmo.seliste@gmail.com.

KredExi rekonstrueerimistoetuse uus taotlusvoor avaneb 11. juunil. Rohkem infot toetuse kohta ilmub lähiajal KredExi kodulehele. Seekordses taotlusvoorus pannakse taotlejad pingeritta. Pingerea moodustamise aluseks võetakse rekonstrueeritava hoone energiasäästu maht mida suurem on hoone praeguse energiatarbimise ja projekteeritava energiavajaduse vahe, seda kõrgem on taotleja koht pingereas.

Värvikampaania algas!

Hiiumaa värvikampaania algas mais ja kestab kuni 31. augustini.

Värvikampaania on Hiiumaa valla pikaajaline traditsioon ja mõeldud Hiiumaa kodude välisilmete kaunimaks muutmiseks – kampaania käigus saab soodsamalt osta värisvärve. Seekord laieneb osalemise võimalus lisaks eramoonikele ka vabaühenduste küla- ja seltsimajadele ning kogudustele.

Kampaaniat korraldab Hiiumaa vald koostöös OÜga Faasion ja värvitootjatega, kes kõik panustavad 10% ehk soodustus värvijale on 30%.

Kampaanias võivad osaleda Hiiumaa valla elanikud ja suvekodu omajad, kes soovivad värvida Hiiumaal asuva elu- või abihoone fassaadi, uksi, aknaid või piirdea-

da. Samuti on oodatud osalema korterühistute või mitmepereelamute esindajad, küla- ja seltsimajade omanikud/kasutajad ning kogudused (akende, rõdude, fassaadi, piirdeaia värvimine) tingimusel, et värvitakse kogu hoone vastavad osad.

Kampaanias osalemiseks on kaks võimalust

- maja omanik saadab osavallavalitsusele kirja, kus on kirjas vabas vormis soov värvida Hiiumaal asuvat hoonet/aeda ning maja omaniku nimi, kinnistu aadress ja värvitav pindala ruutmeetrites.
Emmaste osavald: emmaste@hiiumaa.ee
Kõrgessaare osavald: korgessaare@hiiumaa.ee
Käina osavald: kaina@hiiumaa.ee

Kärkla osavald: kardla@hiiumaa.ee

Pühalepa osavald: pyhalepa@hiiumaa.ee

- maja omanik täidab talle sobivas osavallamajas paberikandjal värvipassi, kus on kirjas samad andmed.

Vald jagab andmeid OÜga Faasion ning seejärel saab kauplusest osta soodsamalt värvikampaania tooteid.

Soodusprotsent arvestatakse ostmisel koheselt maha, samuti ei pea kogu vajaminevat värvi korraga välja ostma, vaid võib seda teha kuni 31. augustini.

Värvimistööd peavad olema tehtud 30. septembriks 2020.

Loe täpsemaid tingimusi valla veebilehelt: <https://vald.hiiumaa.ee/varvikampaania>

Mai keskel toimus Uuskasutusring, juunis tuleb järgmine

Mai keskel toimus Hiiumaal Uuskasutuskeskuse kogumisring. Huvi sellise teenuse vastu oli suur ja õigustas end igati. Vald tänab kogumisringi läbi viinud Uuskasutuskeskust, kelle kaubik ja ka haagis said inimeste toodud riietest ääreni täis.

Vallal oli samuti valmisolek lisa Haagise näol – juhiks, kui kõik toodud esemed ei peaks peale mahtuma. Õnnelikul kombel mahutati siiski kõik toodu ära.

Uuskasutusringi peatumispunktideks sel korral oli Emmaste, Käina ja Kärkla. Järgmine Uuskasutusring toimub 12. juunil, kogumiskohtadeks sel korral on Kõpu,

Kõrgessaare ja Suuremõisa.

Ühe vana on teise uus – palume tuua vaid sellises seisukorras esemeid, mida keegi teine saab rõõmsalt taas kasutusele võtta. Me kõik saame anda endast parima, et kogumisringid saaks traditsiooniks!

Uuskasutusringil saab ära anda

Kasutuskõlblikud riided, heas korras jalanõud, sööginõud, väikeelektroonika.

Uuskasutuskeskuse kogumisring 12. juunil

kl 12.30–13.30 Kõpu bussipeatuses

kl 14–15 Viskoosas vaba aja keskuse parklas

kl 15.30–16.30 Suuremõisa kaupluse parklas

Foto: Laura Jääger

Pindamised algavad juunis

Hiiumaa selleaastase kohalike teede pindamishanke võitis AS Tariston. Kokku pinnatakse Pühalepas 200 m, Kärddlas 2,8 km, Emmastes 270 m, Kõrgessaares 1,5 km ja Käinas 2,6 km.

Töödega alustatakse juuni algul ja kõik lõigud peavad valmis olema augusti lõpuks. Osavallad plaanivad korraldada ka teise pindamishanke.

Hiiumaa Sport otsib juhti

Kärddla osavald otsib juhti uuele hallatavale asutusele Hiiumaa Sport.

Selle äsjaloodud asutuse tegevuse eesmärkideks on seatud sportlike ja tervislike eluviiside kohta teabe levitamine ning Hiiumaal toimuvate liikumis- ja spordiürituste kureerimine.

Ülesannete täitmiseks Hiiumaa Sport haldab, hoiab korras, arendab ja turundab asutuse valdusesse antavat sporditaristut. Hiiumaa Sport tegeleb suuresti taristu haldamise ja arendamisega, lisaks annab panuse maakonna spordisündmuste jätkusuutlikkuse tagamisse.

Sinu põhiülesanneteks on:

- broneerimissüsteemide ja ruumide kasutuslepingute haldamine,
- Hiiumaal toimuvate spordivõistluste ja -sündmuste korraldamisel osalemine,
- asutuse eesmärkidega seotud projektide algatamine, koostamine ja juhtimine,
- asutuse Hiiumaa Sport turundamine, sh kodulehe ja sotsiaalmeediakontode haldamine.

Sinult oodatakse:

- suurepärase suhtlemisoskust,
- varasemat töökogemust sarnasel ametikohal,
- isikliku sõiduauto kasutamise võimalust.

Saada oma CV, palgasoov ja motivatsioonikirja hiljemalt 26. juuniks valitsus@hiiumaa.ee

Lisainfo: Lauri Preimann: tel 510 4293, lauri.preimann@hiiumaa.ee

Arenduskeskus võtab tööle turismi- ja turundusspetsialisti

Sinu töö sisuks on:

- Hiiumaa turismiarendus- ja turundustegevuste strateegiline planeerimine, koordineerimine, elluviimine
- koostöö Hiiumaa turismiettevõtjate, turismiasjaliste, omavalitsuse, EASI turismiarenduskeskuse ja MTÜga Lääne-Eesti Turism
- veebilehe Hiiumaa.ee projekti juhtimine

Ootame Sind kandideerima kui Sa:

- omad kõrgharidust ja töökogemust eelistatult turismi- või turundusvaldkonnas
- oled suurepärase suhtleja, sihikindel, nutikas, korrektne ja kohusetundlik
- valdad vabalt eesti ja inglise keelt nii kõnes kui kirjas

Pakume Sulle:

- toredat ja toetavat kollektiivi
- puhkust 35 päeva aastas
- põnevat ja vaheldusrikast tööd
- paindlikku tööaega ja kodukontoris töötamise võimalust
- suurepärase võimalust tutvustada kõige kaunimat sihtkohta maailmas

Saada oma CV koos palgasoovi ja motivatsioonikirjaga hiljemalt 10. juuniks liis.remmelg@hiiumaa.ee. Lisainfo: Liis Remmelg, tel 5055709.

Hiiumaa vallavalitsus kuulutab välja konkursi Käina kooli direktori ametikohale

Direktori peamiseks ülesandeks on juhtida õppe- ja kasvatustegevust koostöös pedagoogide, hooldekodu ja koolipidajaga, toetada iga õpilase arengut kaasaegses koolikeskkonnas ning tagada eelarvehandluse õiguspärase ja otstarbekas kasutamine.

Kandidaadilt oodatakse:

- magistrakraadi või sellele vastavat kvalifikatsiooni,
- juhtimiskompetentsi ja -kogemust.

Juhtimiskompetentse hinnatakse järgmistes valdkondades:

- organisatsiooni arengu juhtimine,

- meeskonna juhtimine,
- õpikeskkonna kujundamine,
- ressursside juhtimine ja enesejuhtimine,
- teadmised kaasaegsest õpikäsitlusest ja õppiva organisatsiooni põhimõtetest,
- eelarve koostamise ja eelarvelise asutuse majandamise oskus,
- nüüdisaegse organisatsiooni edukaks juhtimiseks vajalikud isikuomadused.

Kandidaadil palutakse esitada:

- avaldus ametikohale asumiseks,

- elulookirjeldus, sh töö- või teenistuskäik,
- ametikohale esitatud nõuetele vastavust tõendavate dokumentide koopiad,
- motivatsioonikirja, kus kandidaat kirjeldab mõnda oma saavutust juhina,
- kandidaadi soovil muud dokumendid.

Digitaalselt allkirjastatud dokumendid palume saata hiljemalt **12. juuniks** e-posti aadressile valitsus@hiiumaa.ee. Täiendavat infot annab haridus- ja kultuuri-osakonna juhataja Karin Kokla, tel 520 7864.

Kärddla Noortekeskus otsib juhti

Noortekeskuse tegevuse eesmärk on läbi koostöövõrgustiku toetada laste ja noorte mitmekülgset arengut, toimetulekut, ennetada riskikäitumist ning luua koos noortega võimalusi noortele vaba tahte alusel tegutsemiseks ning vaba aja sisustamiseks.

Sinu põhilisteks ülesanneteks on:

- läbi avatud noorsootöömeetodite erinevate huvidega noorte ühistevõrgustiku ja omaalgatuste toetamine, vaba aja sisustamine ning noores vastutuse ja õigete väärtushinnangute kasvatamine,
- noorte koolitamine, nõustamine ja teavitamine noorsootöö küsimustes,
- koostöö teiste organisatsioonidega Hiiumaa vallas, Eestis ja ka välismaal,
- koostöös Hiiumaa noortekeskustega noorte töö-, puhke- ning projektlaagrite korraldamine,
- noortekeskuse majandustegevuse juhtimine, noortekeskuse üldseisundi ja arengu eest vastutamine.

Sinult ootame:

- kõrgharidust või selle omandamist,
- varasemat töökogemust noortega ja noorsootöö valdkonna tundmist,
- eelarve koostamise oskust,
- suhtlemis- ja ajaplaneerimise oskust,
- võõrkeelteoskust, inglise keel vähemalt suhtlustasandil.

sandil.

Sulle pakume:

- sõbralikku ja toetavat meeskonda,
- 35 päeva puhkust.

Kasuks tuleb:

- noorsootöötaja kutse omandamine,
- isikliku sõiduauto kasutamise võimalus,
- projekti kirjutamise ja juhtimise kogemus.

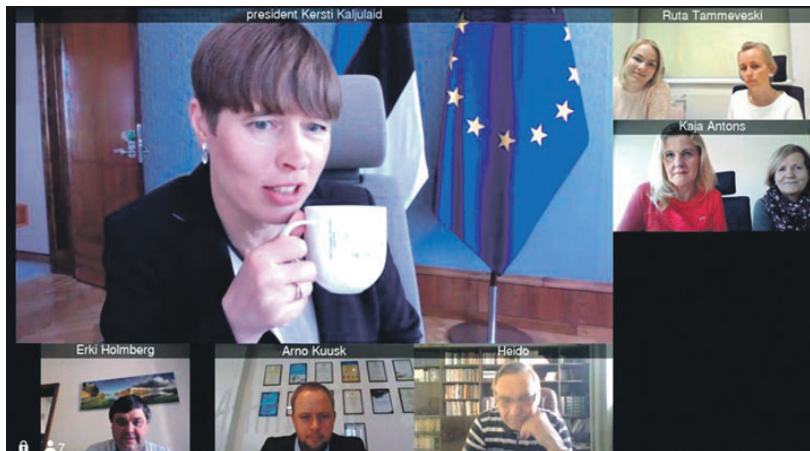
Kandideerimiseks saada oma CV koos motivatsioonikirja ja palgasooviga valitsus@hiiumaa.ee 29. juuniks, tööle asumine hiljemalt 24. augustil.

Lisainfo: Lauri Preimann: tel 510 4293, lauri.preimann@hiiumaa.ee

Emmaste põhikool ootab oma kooliperre alates augustist 2020

- eesti keele ja kirjanduse õpetajat 1,0 ametikohaga,
- ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetajat 0,6 ametikohaga,
- vene keele õpetajat 0,6 ametikohaga.

Avaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad esitada **31. maiks** aadressile Emmaste 92001, Hiiumaa või emmastekool@gmail.com Lisainfo telefonil 524 0157; www.emmaste.edu.ee

President käis virtuaalsel tuuril Hiiumaal

President Kersti Kaljulaid käis 7. mail virtuaalsel ringkäigul Hiiumaal: "Kohtumisel Hiiumaa vallavanema asendaja Toomas Rõhuga rääkisime Hiiumaa kriisivalmidusest, valla majanduslikust olukorrast ja võimekusest nõrgemaid abistada. Hiiumaa inimesed on käitunud kriisis vastutustundlikult ja teinud tihedalt koostööd, et saada olukord kiiresti kontrolli alla ja aidata nõrgemaid ja riskirühmi."

President külastas 20. mail Hiiumaad

President Kersti Kaljulaid käis eelmisel kolmapäeval ringkäigul Hiiumaal.

Esmalt kohtus president Tohvri hooldekodu perega, kus arutati nii töötajate kui hoolealustega elulistel küsimustel. Seejärel kohtus ta elamuskeskuses Tuuletorn Hiiumaa Ettevõtjate Liidu esindajatega, kellega arutas turismisektori taastamise võimekusest.

Käinas Rannu publi terrassil arutleti Hiiumaa vallajuhtidega saare elu omapäradest.

President Kaljulaid andis Hiiumaalt ka ühiskonnaõpetuse e-koolitunni Viimsi gümnaasiumile.

Bussidel suvine sõiduplaan

Hiiumaa maakonnaliinid lähevad 1. juunist üle suvisele sõiduplaanile, mis kehtib kuni 31. augustini. Koolide ja huviringidega seotud liinidel toimuvad muudatused 10. juunist.

Muudatused alates 1. juunist:

Liin 629 sõidab järgmiselt:
E–N Kärkla (15.05) – Käina (15.30) – Suuremõisa (15.43 sisse/16.17 välja) – Käina (16.30)

R, L, P Kärkla (15.05) – Käina (15.30) – Heltermaa (15.50 sisse/16.10 välja) – Käina (16.30)

Kl 16.50 väljumine Käinast ei muutu.

Liin 631 sõidab Tubalalt otse Kärklasse, jääb ära Paladelt läbisõit kl 12.06.

Muudatused alates 10. juunist:

Koolide ja huviringidega seotud liinid ei sõida kuni 31. augustini (k.a): 627 (kl 15.30 väljumine), 628, 630, 637, 638, 640, 642A, 644, 646 (kl 15.30 väljumine), 655.

Liin 627 – suveperioodiks jääb käiku väljumine E–N kl 17.05 Käina–Männamaa–Valgu–Käina. Männamaalt edasi sõidab buss reisijate olemasolul või ettetel-

limisel.

Liin 633A E–P kl 15.18 Kärkla–Kuri–Heltermaa–Sarve–Valgu teeb suveperioodil Sarve ringi teistpidi st enne Heltermaale, siis Sarvele, et tagada pääs 16.00 praamile. Liin on käigus ka L ja P.

Liin 636 E–R kl 17.25 Kärkla–Kuri–Heltermaa–Kuri–Kärkla väljub Heltermaalt tagasi Kärklasse kl 18.50, vajadusel ootab ära ka kl 17.30 Rohuküla–Heltermaa praami.

Liin 641 kl 19.25 Kärkla–Tohvri–Õngu on käigus igapäevaselt. Viiri–Tohvri ning Nurste–Õngu lõik jätkuvalt reisijate olemasolul või ettetellimisel. Kl 9.05, 12.35 ja 14.40 väljumised ei muutu.

Liinil 646 E–R Käina–Kassari–Käina muutub hommikune väljumine. Talveperioodil väljus buss Käinast kl 7.47, suvel väljub 7.30.

Liin 648 Kärkla–Tohvri–Õngu: Kärklast väljub buss pühapäeviti suveperioodil senise 16.20 asemel kl 17.20.

Õngu–Sõru–Kärkla: Õngult väljub buss suveperioodil igapäevaselt kl 20.40, varem oli buss käigus vaid pühapäeviti kl 19.40. Muudatus võimaldab kl 20 Triigi–Sõru laevalt tulijatel sõita marsruudil

Emmaste–Käina– Kärkla. Kärdlasse jõuab buss kl 22ks. Laeva hilinemisel ootab buss sadamas.

Endiselt jääb Nurste–Õngu ja Õngu–Nurste lõik nõudepõhisteks, st buss sõidab lõigule jäävatesse peatustesse vaid reisijate olemasolul bussis või ettetellimisel.

Suveliin 650A on ka sel suvel igapäevaselt käigus ettetellimisel nõudeliinina:

kl 13 Luidja–Kiduspe–Kõpu–Kalana. Kärklast väljub buss Luidjale kl 12.10.

kl 15.20 Kalana–Kõpu–Kiduspe–Luidja. Luidjalt väljub buss edasi Kärklasse kl 15.50.

Liin 651: Väljumised kl 15.25 Kärklast ja kl 16.40 Kalanast on käigus teispäeviti.

Väljumised kl 17.25 Kärklast ja kl 18.50 Kalanast on käigus E, K, N, R, L.

Liin 656: Väljumised kl 17.25 Kärklast ja kl 18.20 Luidjalt on käigus teispäeviti.

Liin 657: Väljumine Kärklast kl 19.25 Kärkla–Emmaste asendub igapäevaselt liini 641 väljumisega Kärkla–Tohvri–Õngu.

E–R väljumine Kärklast kl 16.37 Kärkla–Sõru asendub kl 16.40 väljumisega Kärkla–Käina.

Ühendused mandriga on taastunud

Alates 8. maist avanes saarte ja mandri vahel liikumine kõigile inimestele sõltumata elukohast. Kehtima jäi üldine 2+2 reegel: avalikus ruumis tohib koos liikuda kuni kaks inimest ja teistest tuleb hoida 2 meetrit vahet. Kui võimalik, hoidu ühissõidukis teistest sõitjatest eemale.

Parvlaeval Tiiu ja Leiger on avatud ka reisijate salongid ja saab osta toitu. TS Laevad on kasutusele võtnud mitmed meetmed, et tagada reisijate ohutus ja turvalisus. Salongidesse on paigaldatud sildid, mis tuletavad meelde 2+2 reeglit, tavapärase koristuse kõrval on tihendatud erinevate pindade desinfitseerimist, tagatud on piisavad desovahendid nii autotekil, reisijate salongis kui ka meeskonna ruumides. Vähen-damaks kontakte inimeste vahel toimub pardapoes ja kohvikus ühesuunaline liikumine, toitus-tajad pakuvad ka kaasaostu.

Piletimüük Heltermaa–Rohuküla liinil on avatud 3. jaanuarini 2021. Sõiduplaanid ja piletite ost: www.praamid.ee, infotelefon 618 1310 iga päev kell 8–20.

Sõru–Triigi liinil taastus tavapä-rane sõiduplaan 9. maist. Pile-timüük on avatud 31. augustini 2020. Sõiduplaanid ja piletite ost: www.veeteed.com, infotelefon 443 1069 ja 527 2974 tööpäeviti kell 9–17.

Tallinn–Kärkla lennuühendus on taastunud tavapärasel mahul. Täpsem info ja piletit müük www.saartelennuliinid.ee ja Kärkla Lennujaama kassast, tel 463 1381.

Soovituslik on ühistranspordiga liikudes kasutada maske – neid

saab osta nii apteekidest kui poodidest, samuti praamidelt, lennujaamadest.

Kuidas saada bussiga mandrile?

Liinil 625 Käina–Heltermaa–Käina–Õngu, mis sõidab E–P kl 19.50, ja 626 Õngu–Tohvri–Em-maste–Valgu, mis sõidab ettetel-limisel L, P kl 6.15 jätkub ajutiselt talveperioodi graafik, st liinid on käigus suveperioodil seni, kuni taastub eriolukorra ajal katkenud Õngu ja Tallinna vaheline kauglii-nibusside ühendus.

Liin 632 P kl 16.05 marsruudil Nurste–Emmaste–Käina on jätkuvalt ajutiselt käigus seni, kuni taastub kaugbussiliin nr 870 Nurste–Tallinn. Käinasse saabudes saab ümber istuda maakon-naliinile 629 (väljub kl 16.50), millega saab sõita kas Suuremõisa või Heltermaale, jätkates sõitu Kärklast tuleva kaugliiniga 705 ning jõudmaks 17.30 praamile.

Liin 656 E–L Kärklast kl 12.10 ja Luidjalt kl 15.50. Muutunud on Luidjalt väljumise kellaaeg. Seni oli see talveperioodil kl 15.10, suveperioodil 15.50. Tasuta maakon-naliin 656 on käigus seni, kuni taastub E–L tasuline kaugliin 705, mis ajutiselt sõidab suveperioo-dil vaid pühapäeviti. Kärklasse jõudes on võimalus sõitu jätkata Tallinna bussiga nr 702, mis väljub kl 16.45.

Kaugliinibusside ühendus Hiiu-maa ja Tallinna vahel on osaliselt taastunud:

- Iga päev liin 702 Kärkla–Haap-salu–Tallinn väljumisega Kär-dlast kl 7.45 ja Tallinnast kl 16.55.

- Esmaspäevast laupäevani liin 702 Kärkla–Haapsalu–Tallinn väljumisega Kärklast kl 16.45 ja Tallinnast kl 8.

- Pühapäeviti liin 705 Tallinn–Haapsalu–Kärkla–Viskoosa–Luidja väljumisega Kärklast kl 16.45 ja Tallinnast kl 8.

Liinid 870 Nurste–Käina–Haapsalu–Tallinn väljumisega pühapäeviti kl 16.05 Nurstest ja liin 704 Tallinn–Õngu väljumisega reedeti 16.55 Tallinnast on ajutiselt peatatud. Täpsem info GoBus infotelefonilt 12 012.

Nurstest saab pühapäeviti Hel-termaale 17.30 väljuvale laevale liiniga 870 samal kellaajal ehk kl 16.05 väljuva tasuta maakonnali-niga 632 Nurste–Käina, mis jõuab Käinasse kl 16.45. Käinast väljub kl 16.50 liin 629 Heltermaale ja jõuab sadamasse kl 17.11. Hel-termaalt saab edasi kaugliiniga 705 (tasuline).

Kuidas jõuda hommikusele Kärkla–Tallinna bussile, kui Õngu–Tallinna buss ei sõida?

Tööpäeviti saab hommikusele 8.30 laevale ja Kärkla–Tallinn bussile maakonnaliiniga 659, mis väljub Õngult kl 6.20 ja saabub Kärklasse kl 7.45. Võimalik on ka ümber istuda Käinas Heltermaa liinile 633, mis väljub kl 7.25.

Puhkepäevadel saab liini 626 bussi soovitud peatusesse ette tellida, helistades eelneval päeval GoBus Hiiumaa infotelefonil 517 8592. Sama buss jätkab Valgult kl 6.45 liiniga 633 Män-namaa–Heltermaa suunal.

Õhtuti väljub Heltermaalt liin 625 marsruudil Käina–Emmas-te–Õngu.

Bussiinfo

www.peatus.ee

Iga päev kl 7–21 GoBus Hiiumaa infotelefonilt 517 8592

Tööpäeviti kl 8–13 ja 14–17 Kärkla bussijaamast tel 463 1188

<https://vald.hiiumaa.ee/bussid>

Foto: Toomas Vannas

Hausma ujumissild sai korda

Juba aprilli lõpus Kärkla politseimaja juures Hausma tee alguses vette lastud ujumissild sai puuduvad osad ja on nüüd kasutusval-mis.

Ujumissild oli seni kasutamiseks ohtlik, sest mõned silda vee peal hoidvad ujukid olid katki. Viivituse tingis olukord, et tehas pidi uued ujukid tootma.

Rannapaargu juures on suviti samuti olnud ujumissild, mis viib üle kivide liivase põhjaga alale. Sel aastal tuli loodus Kärkla osavallale appi ja ehitas üle kivide liivamuuli. Seega esialgu sinna ujumissilda ei tule.

Eelmisel aastal Rannapaargu juures kasutuses olnud sild lagunes, kuid talve jooksul on valminud uus sild. Vajadusel saab Kärkla osavald selle paigaldada.

Rannapaargu juurde said paika ka riietuskabiinid. Hausma tee alguses on need olemas aastaringselt.

Mõnusat kasutamist!

Hiiumaa elanike arv tõusulainel

Oma elukoha Hiiumaa valda registreerinute arv on jätkuvalt kasvu-trendis. Kui märtsis oli registrisse saabujaid 46, siis aprillis juba 71. Märtsi rändesaldo – Hiiumaale saabunud ja siit lahkunud inimeste arvude vahe – jäi plussi 21 inimesega, aprillis juba 51 inimesega.

1. mai seisuga on Hiiumaale registreeritud 9509 inimest.

Lisaelukohana on Hiiumaa kinnistu märkimisi olnud veelgi rohkem, alates 12. aprillist kuni 3. maini kokku 432 inimest.

Mõju registriandmete vahetusele on kindlasti avaldanud liikumis-piirangud. Hiiumaa elanike arv on ka varem kasvanud eelkõige kevad-suvistel kuudel, kuid sel kevadel on elanike registrikohane arv hakanud kasvama tavapärasest varem.

Samas üha rohkem inimesi tunneb huvi Hiiumaal elamise vastu. Mit-med kriisajaks Hiiumaa suvekodudesse kodukontoris-pöördunud inimesed proovivad leida lahendusi pikendada Hiiumaal viibimise aega ja selle üle saab Hiiumaa ainult rõõmustada.

Foto: Liina Siniveer

Erihooldekodu sissesõit sai uue asfaltkatte

Mai alguses toimusid asfalteerimistööd Kärklasse rajatava erihoold-ekodu sissesõiduteel.

Sotsiaalkeskuse juhataja Riho Rahuoja ütles, et eriolukord ei ole õnneks ehitustöid seganud ja kõik on kulgenud plaanipäraselt.

Kärklasse ehitatakse Hiiumaa sotsiaalkeskuse uue hoonekompleksi esimese etapina erihooldekodu 20 kliendile. Kogukonnas elamise teenust pakutakse 10 inimesele, ööpäevaringset erihooldustee-nust pakutakse samuti 10 inimesele. Ööpäevaringse erihooldus-teenuse saajad saavad esmakordselt Hiiumaal võimaluse elada erivajadustega toimetulekuks kohandatud keskkonnas, kus neid abistab koolitatud personal.

Hooldekodu avatakse 1. septembril 2020.

Biojäätmed pane konteinerisse lahtiselt, paberkotis või täielikult biolaguneva ja komposteeruva kotiga.

SOBIB	EI SOBI
• Riknenud toit ja toidujäätmed • Kohvipaks, paberfiltrid • Tahked riknenud puu- ja köögi- viijad, nende koored • Muna- ja pähklikoored • Pabermassist munarestid • Majapidamispaber • Pabersalvrätid • Lõikeilled, ilma potita toataimed	• Tavalised kilekotid, toidupa-kendid • Kassiliiv, tunk, suitsukonid • Vedelad toidujäägid, toiduõli, suured kondid • Kiletatud või vahatatud pinnaga või kileaknaga paberkotid • Kõpsetuspaber • Vanad ravimid • Mähkmed, hügieenisidemed • Tolmuimejakotid • Kunstilised, küünlad • Lille- ja salatipoid

Kogu pakendi- ja toidujäätmed eraldi ja segaolmejäätmete hulk väheneb märgatavalt!

SOBIB	EI SOBI
• Jäätmed, mille liigiti kogumine ei ole korraldatud • Rasvane ja raskesti puhastatav pakend • Katkised pastakad, • tühjad vildikad, hõõgniidiga lambipirnid, CDplaadid • Katkised kruusid, taldrikud, klaasid • Kasutuskoõlbmatud jalaõud, riided, mänguasjad • Kassiliiv, mähkmed, hügieenisidemed, kosmeetika, kühsetuspaber, foolium, jahtunud tunk, tolmuimeja tolmuokott, suured kondid, näritud näts, kummist esemed	• Toidujäätmel, puhtad paken-did • Värvijäägid, ravimid, tule- ja plahvatusohtlikud jäätmed, patareid, akud, kodumasinad, elektroonika • Ehitusjäätmed, aiajäätmed • Vedelad jäätmed, näiteks kasu-tatud toiduõli • Suuremõõtmelised jäätmed, mööbel, peegel, vaibad, mad-ratsid • Ained ja esemed, mis oma kaalu ja mõõtmete või kuju tõttu või-vad ohustada mahuti, veokit või vedajat

Loputa vajadusel kergelt, et ei määriks teisi pakendeid ja kotti. Jäta korgid-kaaned peale.

SOBIB	EI SOBI
• Kilekotid ja pakketkle • Leiva ja saia kotid, singi ja juustu pakendid • Piima- ja piimatoodete, mahla- ning veini-pakendid • Salatikarbid • Konservikarbid • Alumiiniumpurgid • Metallkorgid ja -kaaned • Pappkarbid, paberkotid • Tooted ümber olnud penoplast	• Klaaspakend (kogume eraldi) • Kõpsetuspaber • Tooted sisaldav pakend • Plastist mänguasjad • Kodukeemia, liimi-, värvi- ja teisi ohtlike aineid sisaldavad pakendid • Mähkmed, hügieenisidemed • Pandimärgisega pudelid • Plastist ja kummist tooted, mis ei ole pakendid • Ehitusmaterjalid

Avalikud pakendipunktid osavaldade kaupa

Emmaste	Käina
Ollima	Mäe plats
Sõru	Mäe poik parkla
Kõrgessaare	Kärdla
Kalana sadam	Leigri väljak
Lauka kooli söökla	Turu plats
Luidja ranna park-la	Pühalepa
Kõpu bussipeatus	Hellamaa
VAK, Tööstuse tee	Heltermaa
	Lõpe

Avalikud jäätmepunktid osavaldade kaupa

Jäätmepunktid, kus lisaks pakendile kogutakse ka ka-sutuskoõlbmatut tekstiili ja vanapaberit.	Kõrgessaare
Emmaste	VAK, Tööstuse tee
Ollima	Kärdla
Käina	Leigri väljak
Mäe plats	Turu plats
	Pühalepa
	Lõpe
	Suuremõisa

Klaaspakendi kogumine

Klaaspakendit se-gapakendi hulka panna ei tohi, sest jäätmejaamas pres-sitakse pakendi-jäätmed kokku ning purunenud klaas rikuks muu pakendi.	Emmaste	Kärdla
Hiiumaa on lisaks avalikele pakendi-punktidele paiguta-tud klaasikonteine-rid asukohtadesse osavaldades:	Konsum	Kooli tn parkla
	Nurste kauplus	Pae tänav 12
	Jausa küla	Lubjaahju tänav
	Kõrgessaare	Rimi
	Tööstuse tee 10	Tormi Konsum
	Käina	Pühalepa
	Käina Konsum	Selver
	Kassari mõisa poe parkla	Suuremõisa pood
	Männamaa	

Kuidas saada tasuta konteiner?

Hiiumaa jäätmejaamas on saadaval segapakendi ja biolagunevate jäätmete liigiti kogumiseks konteinereid, mida vald annab kolmeks aastaks tasuta kasutamiseks.

Kõigil, ka korteriühistutel on võimalik korraldatud jäätmeveo raames oma majade juurest ära anda lisaks segaolmejäätmetele ka segapakendit ja biojäätmeid.

Konteineri saamise eelduseks on sõlmitud liigiti ära andmise jäätmeveo leping ASiga Eesti Keskkonnateenused. Konteineri broneerimiseks ja saamiseks palume kontakteeruda osavalla sekretäriaga.

Konteineri kättesaamiseks tuleb kaasa võtta allkirjastatud jäätmeveo leping ja eelnevalt aeg kokku leppida helistades numbril 5347 1741. Saadaval on 80-, 140-, 240-, 360-, 660- ja 770-liitrised mahutid.

Tasuta konteineid ka ettevõtetele!

Konteinereid tasuta kasutamiseks saavad lisaks korteriühistutele ja eramajadele ka ettevõtted: üks konteiner ühe jäätmeliigi kohta.

Konteinereid on võimalik broneerida iga osavalla sekretäri abil. Konteineri saamise eelduseks on ASiga Eesti Keskkonnateenused sõlmitud liigiti kogumise leping.

AITAME VALIDA ÕIGE KONTEINERI

Jäätmeveo leping on kliendi huvides

Korraldatud jäätmeveoga liitumine on kohustuslik, aga kliendile ei ole jäätmevedajaga AS Eesti Keskkonnateenused lepingu allkirjastamine kohustuslik, küll aga soovitatav.

Kui inimene vedaja saadetud lepingule allkirja ei anna, ei vabasta see teda jäätmeveost, sest jäätmeseaduse järgi on kõik jäätmevaldajad jäätmeveoga vaikumisi liidetud. Lepingule allkirja andmisest keeldumisega loobub inimene võimalusest jäätmeveoleping endale paremini sobivate tingimuste järgi kohandada ja jäätmevedu hakkab tal toimuma ikkagi, aga vedaja poolt ette antud tingimustel.

Kui hoonestatud kinnistu on kasutuses suvilana, siis saab sõlmida vedajaga lepingu suveperioodiks. Kui inimesel on nii suvila kui ka näiteks maja või korter Hiiumaal, saab ta vallas taotleda ühismahuti kasutuse ehk viia jäätmed sinna, kus ta põhilise osa ajast elab. Siis prügiauto teise kohta ei tule. Kui hoone on päris kasutusest kinnistul ei elata ning seda ei kasutata ka puhkamiseks, saab võtta aastaringse vabastuse.

Kui kõrvuti kinnistutel on mitu

hoonet, millest kõik ei vaja oma jäätmemahutit, saab samuti taotleda ühismahuti kasutuse. Seda võimalust on vald soovitanud ka maal elavatele üksikutele inimestele, kellel tekib vähe jäätmeid – kui võimalik, leppida mõne naabriga kokku ja anda jäätmeid ära ühise mahutiga kohas, kus näiteks juurdepääs on parem või suurem tee lähemal.

Kui on soov lisaks olmejäätmetele hakata ära andma ka pakendijäätmeid ja/või biojäätmeid ning sobiva graafik kokku leppida, tuleb teha jäätmevedajaga lepingu muudatus. Lepingu muudatuste osas palume ühendust võtta vedajaga AS Eesti Keskkonnateenused: hiiumaa@keskkonnateenused.ee või lühinumbril 1919.

Kui tihti tühjendatakse?

Vastavalt Hiiumaa jäätmehoolduseeskirjale on jäätmemahuti tühjendamise miinimumsagedused järgmised:

üle viie korteriga ühistute, asutuste ja ettevõtete juures üks kord kahe nädala jooksul tihe- ja kompaktse hoonestusega aladel;

viie ja alla viie korteriga elamul, tihe- ja kompaktse hoonestusega aladel üks kord nelja nädala jook-

sul, kui biolagunevad jäätmed kompostitakse oma kinnistul, ja vähemalt üks kord kahe nädala jooksul, kui kompostimist oma kinnistul ei toimu;

biolagunevate jäätmete kogumismahutid vähemalt üks kord kahe nädala jooksul; olmejäätmete mahutid hajasustuses üks kord 12 nädala jooksul;

pakendijäätmete kogumismahutid hajasustuses üks kord nelja nädala jooksul.

Pakendi kodust ära andmine on soodne

Sorteerimine on lisaks loodusele kasulik ka Sinu rahakotile, sest pakendi kodust ära andmine on täpselt 10 korda soodsam kui olmejäätmetel.

Pakendijäätmete kodust ära andmisel maksad 80-liitrise mahuti puhul 43 senti, 140-liitrise mahuti puhul 50 senti, 240-liitrise mahuti puhul 85 senti, 360-liitrise mahuti puhul euro ja 28 senti, 660-liitrise mahuti puhul 2 eurot ja 12 senti ning 770-liitrise mahuti puhul 2 eurot ja 57 senti.

Lisandub olmejäätmete ära andmise võimalus

Hiiumaa vald pakub Hiiumaa külastajatele sel suveperioodil kuni septembri lõpuni mugavat olmeprügist vabanemise võimalust – sel aastal pilootprojektina ja esimesena Eestis.

Hiiumaa jäätmejaam tellib ASilt Dagoplast oranžid, Hiiumaa kaardi ja äraandmisvõimaluste infoga 30-liitrised prügikotid, mida saab osta Hiiumaa jaekaubandusest. Need on eelmakstud prügikotid, mille ostuhind sisaldab olmeprügi käitlemist. Koti müügihind kujuneb paari euro kanti, sõltuvalt käitlemise kulust. Kotte saab ära anda kõigis Hiiumaa videoalvaga jäätmepunktides, kuhu vald paigaldab erimärgisega ainult eelmakstud prügikottide vastuvõtmiseks mõeldud olmejäätmete konteinerid. Neisse spetsiaalses- se olmejäätmete konteineritesse on lubatud panna jäätmeid vaid eelmakstud kotiga.

Teenus käivitub esimesel võimalusel juunikuus.

Tuletame meelde, et Eestis on korraldatud jäätmeveoga liitumine kohustuslik.

Kuhu panna jäätmed?

1. jaanuarist toimib Hiiumaal uus kinnistupõhine jäätmete ära andmine – lisaks olmejäätmetele on võimalik kodu juurest ära anda ka puhast pakendit, biojäätmeid ja ettetellimisel suurjäätmeid.

Jäätmete liigiti kogumine on Eestis kohustuslik kõigile majapidamistele!

Hoolitseda tuleb selle eest, et majal oleks:

- konteiner segaolmejäätmete kogumiseks (kohustuslik!);
- konteiner pakendijäätmete kogumiseks;
- konteiner biolagunevate jäätmete kogumiseks või kompostimise võimalus. Kasulikke infot kompostimise kohta: www.kompostiljon.ee

Konteineritele peab olema tagatud tühjenduspäeval prügiauto ligipääs!

NB! Jäätmete põletamine on keelatud! Nii lõkkes kui majapidamises asuvas küttekoldes võib pappi ja paberit kasutada vaid tulehakatuseks.

Uue jäätmekorralduse raames jätkab vedajana AS Eesti Keskkonnateenused, kelle poole saab pöörduda küsimustega, mis puudutavad uusi lepinguid, prügiveo graafikuid jms.

Infot Hiiumaa jäätmejaama kohta: www.hiiuprygila.ee

Kasuta pakendipunkte õigesti!

Kiitus kõigile tublidele jäätmekäitlejatele, kes sorteerivad jäätmeid liigiti!

Kahjuks aga on olnud uue süsteemiga ka mitu kahetsusväärset juhtumit, kus jäätmepunkte on kasutatud kurjasti ära. Sellega seoses paneme südamele: kui Sul on kodus prahti, mis ei kuulu jäätmepunkti ja sa soovid sellest vabaneda ega tea kuidas, küsi nõu valla keskkonnaspetsialistilt või võta ühendust ASiga Keskkonnateenused, et organiseerida suurjäätmete ära vedu. Ehituspraht, nt kasutatud soojustusmaterjalid ei kuulu pakendikonteinerisse, samuti mitte kardinapuud.

Jäätmepunktid on varustatud kaamerateaga, rikkujatega on ühendust võetud ja olukorrad lahendatud.

Tutvu uue jäätmekorraldussüsteemiga valla kodulehel: <https://vald.hiiumaa.ee/jaatmete-liigiti-kogumine>

Kõigil, ka korteriühistutel on võimalik korraldatud jäätmeveo raames oma majade juurest ära anda lisaks segaolmejäätmetele ka segapakendit ja biojäätmeid.

Biojäätmete eraldi kogumine muutub peagi kohustuslikuks

Juba praegu koguvad paljud kodu biojäätmeid segaolmejäätmetest eraldi. Hiiumaa kõigist vallamajadest saab selle tarbeks ka tasuta stardipaki: spetsiaalse kompostikorvikese koos biolagunevate kottidega.

Hiljemalt 2023. aasta lõpuks jõustub Eestis seadusemuudatus, millega on kodumajapidamistes nõutud biojäätmete segaolmejäätmetest eraldi kogumine.

Valla arenguosakonna juhataja Monika Pihlak rääkis intervjuus ERRile, et lisaks tasuta kompostikorvide jagamisele on vald vaeva näinud, et biojäätmete kogumise nõutud tingimusi täita. Hiiumaa läks seda teed, et kogub biojäätmed kokku Hiiumaa jäätmejaama, et saadud mulda haljastuses kasutada.

Infotelefonilt sai vastuse üle 3000 inimese

Hiiumaa valla eriolukorra infotelefon 463 6099 lõpetas tegevuse reedel, 8. mail, mil liikumine saarte ja mandri vahel läks vabaks kõigile.

Infotelefon töötas kokku 56 päeva jooksul 431 tundi ja 15 minutit. Vabatahtlikud võtsid piirangute liinil vastu kokku 3034 kõnet, sotsiaaltöötajaga suhtlemiseks kasutas infotelefoni 17 ja psühholoogilise abi saamiseks kaks inimest.

Infotelefoni avas vald kohe, kui kehtestati liikumispäringud, ning esimesed kõned tulid laupäeval, 14. märtsil kell 17. Piirangute esimene päev oligi infotelefoni jaoks kõige kõnederohkem – vastu võetud kõnesid oli siis nelja tunni jooksul 586. Pühapäeval ja järgmisel nädalal oli telefon avatud 13 tundi ööpäevas, kl 8–21. Edaspidiseks jäi paika graafik esmaspäevast reedeni kl 9–17 ja nädalavahetustel kl 12–17.

Kõnede arv nädalate jooksul langes ja hüppas taas üles, kui peaministri korraldusega hakati välja andma erilubasid.

Nädala jooksul olid vabatahtlike jaoks tihedamad tööpäevad nädala esimesed päevad. Nädalavahetusel oli kõnesid vähem.

24. märtsil lisandus sama numbri teine liin, mille kõned olid suunatud sotsiaaltöötajatele. 26. märtsil lisandus võimalus kolmanda liini kaudu suhelda psühholoogilise nõustajaga. Mõlemal puhul olid vabatahtlikuna graafiku alusel telefoni vastu võtmas Hiiumaa spetsialistid.

Hiiumaa vald tänab kõiki vabatahtlikke, kes üheksa nädala jooksul valla infotelefonil vabatahtlikult töötasid, kes koostöös politseiga juhtumeid lahendasid ja infotelefoni töögraafikut korraldasid. Teie valmisolek ja hea nõu oli toeks väga paljudele! Aitäh!

Foto: Arvo Meeks, Järva Teataja

Teetööd Läänemaal – varu aega!

Mandrite ja Hiiumaale sõites tuleb arvestada teetöödega Läänemaal ja varuda sihtkohta jõudmiseks lisaaega. Risti ja Haapsalu vahelisel teelõigul toimuvad teekatte taastusremonditööd, samuti toimuvad teetööd Haapsalu linnas.

Foto: Laura Jääger

Kogukondliku turvalisuse taotlusvoor on avatud

15. juunini on avatud kogukondliku turvalisuse maakondlik taotlusvoor.

Toetatakse taotlusi, mis:

- edendavad kohalikku ja piirkondlikku algatust turvalise elukeskkonna loomisel;
- suurendavad turvalisuse loomisse panustavate ühenduste vahelist koostööd, sh edendavad võrgustikupõhist koostööd;
- aitavad kaasa vabaühenduste võimekuse tõstmisele.

Ühe projekti toetuse piirsumma on **3500 eurot**.

Vaata lisa: vald.hiiumaa.ee/kogukondlik-turvalisus

Hiiumaa lasteaiad töötasid ka eriolukorra ajal

Märtsi esimesel poolel olid Hiiumaa lasteaiad signinat-siginat täis, oodati kevade algust. Enamik lapsi käis lasteaias, kõik rühmad töötasid ja tegutsesid huviringid.

16. märtsist, eriolukorra algusest alates, jäid rühmad lastest peaaegu tühjaks. Haridus- ja teadusministeerium saatis esimesed juhised lasteaedadele töö ümberkorraldamiseks. Riigi toimimise huvides oli oluline, et lasteaiad oleks avatud nii palju kui hädavajalik ning nii vähe kui võimalik.

Tuli vältida nakkuse edasikandumist ja arvestada mitmete piirangutega:

- lasteaedades ei osutata huvihariduse teenust;
- mistahes haigusnähtudega inimest ei lubata hoonesse;
- lapsevanemate ja võõraste sisenemine lasteaias hoonesse ei ole aktsepteeritud ja laste üleandmine toimub väljaspool hoonet;
- lasteaedades korraldatakse ennetusmeetmete rakendamist. Käte pesemine, desovahendite hankimine ja nende õige kasutamine.

Iganädalaselt selgitasime välja

lasteaiakoha vajaduse ja lasteaedades töötas vähemalt valverühm. Lasteaedadesse ootasime lapsi, kes on terved, kelle vanemad käivad tööl ja kelle hoiuks ei ole muid võimalusi.

Pidasime oluliseks, et lastel, kellel ei olnud võimalik koju jääda, oleks vahva, põnev ja tore. Suurema osa oma päevast veetsid lapsed värskes õhus ning väga tähtsal kohal oli ühesõpe.

Õppetöö toimus koolieelikutele distantsõppe kujul. Õpetajad ja tugipersonal jagasid kõigile lastele ülesandeid Eliisi (E-lasteaia infosüsteem) e-päeviku kaudu. Vajadusel toimusid telefonivestlused vanematega ja toimetati töövihikud lapsevanema postkasti.

Hiiumaa lasteaedade õpetajad ja töötajad olid suunatud tegema ka koostööd teiste allasutustega. Seoses töökoormuse vähenemisega lasteaias olid Hiiumaa lasteaedade õpetajad ja töötajad hõivatud erinevate ülesannetega – abistati heakorratöödel, sotsiaalvaldkonnas ja tegeldi muude eriolukorrast tulenevate küsimustega.

Mitmed töötajad jäid poolte kokkuleppel puhkustele, et vajadusel tagada lasteaedade lahtiolek suvel.

Meie lasteaiad andsid nõusoleku töötamiseks 24 tundi päevas ja seitse päeva nädalas, et Hiiumaa eesliinitöötajad saaksid oma lapsed hoiule tuua. Täna seni seda teenust vaja pole olnud, kuid valmisolek ööpäevaringseks lahtiolekuks oli Hiiumaa lasteaedade poolt tagatud.

Praegu, kui eriolukord jätkub ja kestab veel vähemalt nädal, kehtivad kõik varasemalt Eesti valitsuse ning haridus- ja teadusministeeriumi kehtestatud piirangud.

Meie lasteaednikud on igapäevaselt tööl, panustavad suure kohusetundega, et tagada lasteaedades töö vastavalt eriolukorra reeglitele. Lasteaednikud on samuti eesliinitöötajad, trotsides haiguse levikut meie väikesel saarel, ja kohanesid kiiresti uue olukorraga.

Kõige suuremad tänusõnad kuuluvad meie lapsevanematele, kes võimalusel hoidsid oma lapsi kodus – te olete suurepäraseid juhendajad ja õpetajad oma lastele.

Loodame, et vaatamata eriolukorrale on kõik saanud nautida tänavust kevadet ja Hiiumaa lasteaedades jätkub peagi tavapärase tööritm.

Hiiumaa lasteaednikud

Kohaliku omaalgatuse programmi toetused jagatud

Kohaliku omaalgatuse programmi 2020. aasta kevadvoorust esitati Hiiumaa Arenduskeskusele 31 taotlust, neist meetmesse 1 laekus 12 taotlust ja meetmesse 2 esitati 19 taotlust. Taotletav toetuse kogusumma on 66 852

eurot ja omapanusena oldi valmis lisama 45 179 eurot. Kevadvoorust on taotluste rahastamiseks maakonnal vahendeid 18 574,40 eurot.

Kaks taotlust ei vastanud nõuetele ja üks taotleja võttis taotluse

tagasi. Komisjon hindas 28 taotlust, neist 13 said toetust.

SA Hiiumaa Arenduskeskuse juhataja on komisjoni ettepaneku kinnitanud, otsused on taotlejatele välja saadetud.

Toetuse saajad 2020 aasta kevadvoorust on:

Taotleja	Taotluse nimi	Toetussumma
Meede 1		
Hiiumaa Muinsuskaitse selts	Virtuaalne ajalooline Kärkla	2480,00
Hiiumaa Käsitööselts	Suvine Käsitöö- ja omatoodangulaat 2020	1 775,36
Haridusselts EDU	Puski päev 2020	480,00
Orjaku Külaselts	Kolumise kogusaamine - arvame Hiiumaa heaks visuaalne identiteet ning arutelude salvestamine	1 026,83
Kärkla kohvikutepäev	Vananaistesuve visuaali loomine	475,81
Meede 2		
Küla ja Loomad	Rootsi küla talude tähistamine talusiltidega	939,00
Loode-Hiiumaa Külade selts	Seltsimaja uued välisused ja paigaldus	1 926,31
Hiiumaa Käsitööselts	Meistrite Maja köögipõranda remont	2 550,00
Orjaku Külaselts	Orjaku kaugtöökantori käivitamine	2 055,90
Külaselts MUHV	Valgu pakendijäätmemaja ümberehitamine külaseltsi inventari ja vahendite ilmastikukindlaks hoiuruumiks.	2 160,00
EELK Käina Martini kogudus	Käina kiriku varemete korrastamine ja väärtuste välja toomine	1 143,00
Hiiumaa Kino	Rändkino komplekteerimine	674,79

Jäätmete sorteerimine

SEGAPAKENDID: plast-, metallpakend, joogikar-tong, papp- ja paberpakend. Pane kortermaja juurde pakendikonteinerisse või vii avalikku pakendipunkti! Viska pakend koos läbi-paistva kotiga või vala pakend kotist konteinerisse ning viska kott tühjana samasse konteinerisse. NB! Kõik pakendid peavad olema tootest tühjad!	Näiteks: Kilekotid, piima- ja mahlapakid, kon-servkarbid, kaaned ja korgid, šampoonipudelid, hambapastatuubid, kommipaberid, krõpsupakid, kohvipakk, tühjad kodukeemia pudelid.
KLAASPAKEND Sorteeri muust pakendist eraldi! Pandimärgistusega klaaspakend vii avalikku paken-dipunkti või kaupluste juures olevasse klaasikon-teinerisse. Pandimärgistusega taara vii kaupluste juures asuvasse taaraautomaati. NB! Ei sobi aknaklaas ja katkised klaasnõud.	Näiteks: Klaaspudelid ja -purgid, sh puhtad siirupi- ja õlipudelid ning muud puhtad klaaspakendid, aga ka pandimärgistusega klaastaara.
BIOLAGUNEVAD JÄÄTMED Komposteeri või pane kortermaja juurde biojäät-mete konteinerisse! NB! Siia ei sobi lemmikloomade väljaheited, kon-did, mürgised ained.	Näiteks: Puu- ja köögiviljad ning nende koored, pagaritooted, kohvipaks ja -filter, teepaks, lilled, munakoored, papist munakarbid, määrg majapi-damispaber, majapidamispaberi papist rull, toi-dujäägid.
OLMEJÄÄTMED Kõik muud jäätmed, mida liigiti koguda ei saa. Pane kortermaja juurde olmejäätmete konteinerisse! NB! Ei sobi säästupirn ja LED-lamp – need on oht-likud jäätmed.	Näiteks: Mähkmed, kassiliiv, CD-plaadid, pasta-pliiatsid, hõõgniidiga lambipirnid ja halogeen-lambipirnid, jahtunud tuhk, kööginuustikud, määrdunud pakendid, mida ei saa kergesti tootest tühjaks (näiteks: kohupiimatuutu), küpsetuspaber, foolium.
SUURJÄÄTMED Telli suurjäätmete äravedu Keskkonnateenustest või vii ise jäätmejaama! Viiakse ära viie päeva jook-sul tellimisest.	Näiteks: Diivan, madrats, vaip, voodi, kapp, kraanikauss, vann, wc-pott, aiamööbel, jalgratas, lapsevanker. Kokkuleppel vedajaga ka koduelektroonika nagu külmkapp, elektripliit, pesumasin jm.
REMONDIJÄÄTMED Väikeses koguses võib panna olmejäätmete hulka, suurtes kogustes vii jäätmejaama või telli ehitus-jäätmete konteiner!	Näiteks: Tapeet, keraamilised plaadid, värvirullid, maalriteip, lehtklaas (aknaklaas).
RIIDED JA JALANÕUD Anna ära Uuskasutuskeskuse kogumisingil, mis toimuvad alates 2020. aasta kevadest.	Näiteks: Puhtad ja terved riided, jalanõud, ka mänguasjad ja nõud.
KASUTUSKÕLBMATU TEKSTIIL Vii igas osavallas asuvas jäätmepunktis tekstiili-konteinerisse.	Näiteks: Katkised, määrdunud, kasutuskõlbmatud riided ja kaltsud.
OHTLIKUD JÄÄTMED Ohtlikud jäätmed ja probleemtooted tuleb kind-lasti koguda eraldi ning neid ei tohi visata muu prügi hulka. Ohtlikud jäätmed saab viia igas osavallas asuvasse ohtlike jäätmete punkti. NB! Ravimeid saab viia ka apteeki ning patareisid võetakse vastu näiteks kauplustes.	Näiteks: aegunud ravimid, elavhõbeda kraadiklaas, värvi-, laki-, liimi- ja lahustijäägid, väetised, säästu-pirnid, päevavalguslambid, patareid, akud.

Looma tegevuse eest vastutab looma omanik

Valda on tulnud mitmeid kaebu-seid koduloomade hulkumise ja koduloomade poolt teiste vara rikkumise kohta. Siinkohal peab meelde tuletama, et mitte ainult koerte tegevuse eest ei vastuta omanik – ka väiksemate loomade tegevuse tagajärjed võivad olla üsna kurvad.

Looma omanik...

- peab tagama, et loom ei ohus-taks kaaskodanikke, nende vara ega teisi loomi;
- kannab vastutust temale kuu-luva looma tekitatud varalise kahju või tervisekahjustuse eest;
- peab tagama, et loom ei häi-riks ja ei rikuks avalikku korda sh öörahu või heakorda.

Looma avalikus kohas viibimine on lubatud ainult kui:

- omanik tagab järelevalve loo-ma üle;

- omanik tagab looma tekitatud reostuse kohese koristamise;
- pimedal ajal on loomal hel-kurrihm, helkurvöö või muu sarnane ese.

Looma tegevuse eest, samuti looma viibimise eest väljaspool

omaniku järelevalvet, vastutab omanik.

Loe pikemalt koerte ja kassi-de pidamise eeskirja Hiiumaa vallas: www.riigiteataja.ee/akt/401022019006

Noortekeskuste töö alates 18. maist

Eriolukord on küll lõppenud, aga viirus ei ole kuhugi kadunud. Peame arvestama, et oht viirusesse nakatuda on alles. Seetõttu jälgivad noortekeskused Eesti valitsuse juhiseid, millega on või-malik tutvuda aadressil www.hm.ee/et/koroona

Ohutusnõuete tagamiseks:

- Ruumidesse on lubatud kuni 10 noort + noorsootöötaja. Kont-rolli, kas sinu piirkonnas on vajalik eelregistreerimine!
- Liikumine noortekeskuses peab toimuma hajutatult ja 2+2 reegleid järgides!
- Desinfitseerimisvahendid asuvad välisukse juures.
- Üldkasutatavaid vahendeid ja pindasid desinfitseerib noorsoo-töötaja ja/või koristaja.

Noortekeskused on avatud

- Emmaste: välitegevused. Eelnev registreerimine vajalik.
- Käina: E–R kl 12–18 + välitegevused. Eelnev registreerimine vajalik.
- Pühalepa: E–R kl 14–17 + välitegevused. Eelnev registreeri-mine vajalik.
- Kärkla: E–R kl 13–15.30 noortele vanuses 7–12 a
- Kl 15.30–16.30 noortekeskus suletud – vahetuulutamine, pindade koristus
- Kl 16.30–19 avatud noortele vanuses 13+
- Kõrgessaare: E–R kl 13–17

Koolilõuna toidupaki saab veel 1. juunil

Hiiumaa valla koolilõuna toidupakki on võimalik saada kuni maikuu lõpuni.

Vald pakub koolilõuna asemel kõigile soovijatele Hiiumaa valla koolide õpilaste peredele koolilõuna toidupaki.

Toidupakke pakub vald eriolukorra ajal alates 6. aprillist, viimane toidupaki jagamise päev on 1. juunil. Toidupakk on mõeldud ühele lapsele ühe nädala kohta. Pakkide sisu erineb nädalast-nädalasse, näidis: sai/leib, või, juust, vorst, munad, juurvili/puuvili, kohupiimakreem ja lihatoode.

Tunnusta täiskasvanud õppijaid!

Kuni 7. juunini saab esitada kandidaate täiskasvanuhariduse tun-nustuskonkursile. Kandidaate saab esitada neljas kategoorias – aasta õppija, aasta õpitegu, aasta koolitaja ja aasta õppijasõbralik tööandja.

Kandidaatide seast valitakse välja Hiiumaa tunnustatud igas kate-goorias ning esinumbreid kandideerivad ka üleriikliku tunnustuse saamise nimel.

Aasta õppija – esita tunnustamiseks sõber, lähedane või tuttav, kelle ellu on täiskasvanuna õppimine toonud olulisi muudatusi.

Aasta koolitaja – esita tunnustamiseks koolitaja, kes toetab õppi-jate enesearengut ja panustab täiskasvanuhariduse valdkondlikku arengusse.

Aasta õpitegu – esita tunnustamiseks oma kogukonnas täiskas-vanute õppimist toetav tegu.

Aasta õppijasõbralik tööandja – esita tunnustamiseks tööandja, kes toetab ja julgustab töötajate elukestvat õpet.

Tunnustamisankeedid: <https://andras.ee/tunnustamine>

Lisaks vabariiklikule tunnustamiskonkursile valitakse Hiiumaa tun-nustatud igas nimetatud kategoorias. Tunnustused kuulutatakse välja täiskasvanud õppija nädalal oktoobris 2020.

Lisainfo: pilleriin.kannel@hiiumaa.ee

Pilleriin Kannel

ETKA Andrase Hiiu maakonna täiskasvanuhariduse koordinaator

Pane puuk posti!

Aita Tervise Arengu Instituuti teadlastel kaardistada puugiohtlik-ke piirkondi! Kui leiad endalt või lemmikloomalt puugi, ära viska teda ära vaid saada ta TAlsse!

Kuidas käituda kui leiad puugi endalt, lähedaselt või lemmik-loomalt?

- Eemalda puuk kiirelt kehalt.
- Paki puuk kindlalt pakendisse, et ta põgenema ei pääseks.
- Märgi puuk kaardile.
- Pane puuk posti.

Vaata täpsemalt www.puugiinfo.ee

Hiiumaa sotsiaalkeskuses

Kõrgessaare päevakeskuses:

1. juunil alates kl 8.30 pediküriteenus. Eelnev registreerimine Heli tel 5333 9472.

9. juunil alates kl 8 juuksur. Eelnev registreerimine Sirje Vaku tel 463 1297, 5666 2317.

18. juunil kl 13 koosviibimine: sünnipäevaste õnnitlemine, bingo. Transport: 11.45 Kiivera, 12.25 Rootsi, Pihla, 12.30 Lauka, Viskoosa

Kolmapäeviti ja reedeti kl 10–14

on võimalus tervisemajas käia saunas, kehtib tunni hind 5 eurot. Leiliruum mahutab kuni kolm inimest. Eraldi on saunaruum nii meestele kui naistele. Sauna kasutamiseks eelnevalt kindlasti kokku leppida Arturi tel 505 5732.

Kõrgessaare päevakeskuses saab pesta pesu ja käia duši all, eelnevalt kokku leppida Inna tel 504 2292

Tegevustoas

Alates maikuust saavad käia tegevustoas igal tööpäeval päeva- ja nädalahoii kliendid.

Teised teenuste kliendid käivad tegevustoas vajadusel ükshaaval. Kõik peavad hoidma 2 m vahet ja desinfitseerima käsi. Desinfitseerime pindasid iga tegevuse ja iga kliendi järel. St umbes kaks korda kuus saab iga klient paar tundi tegevustoas olla.

Tegevusjuhendaja võtab oma kliendiga ühendust aja broneerimiseks tegevustuppa tulekuks vajadusel.

Tegevusjuhendajad suhtlevad klientidega edasi telefoni teel ja saavad kokku välitingimustes.

Ühisüritusi ja kokkusaamisi ei toimu kuni sügiseni.

Omasteholdus

Seoses eriolukorraga on toimunud nõustamised telefonitsi. Juunis jätkuvad telefonivestlused. Juulis puhkame, kohtume augustis. Info tel 5308 1035.

Lastekeskuses

Lastekeskuses jätkub üldine külastuskeeld, et hoida klientide ja töötajate tervist. Kuni 1. juunini on avatud vaid päevahoii valverühm. Alates 1. juunist avame päevahoii tavapärasel mahus. Päevahoii teenuse kasutamiseks palume võtta ühendust lastekeskuse juhiga.

In memoriam Jaanus Valk

17.04.1966–1.05.2020

Maikuu esimesel päeval lahkus ootamatult Hiiumaa pikaajaline omavalitsusjuht Jaanus Valk. Oleme leinas ja tunneme südamest kaasa Jaanus Valgu perele ja lähedastele. Liiga vara ja ootamatult lõppes tema elutee.

Jaanus on lõpetanud Lauka 8klassilise kooli. Seejärel siirdus Tallinna Ehitus- ja Mehhaanika Tehnikumi, mille lõpetas 1985. aastal ehitustehnikuna. Nõukogude armeest naasnuna töötas ta aastatel 1987–2000 ASis Hiiumaa Kalur, ASis Dagorak ehitus-töödejuhatajana.

2000. aastal kutsuti ta osalema kohaliku omavalitsuse volikogude valimistel, mis osutusid talle toodur ning ka mitmel järgneval korral edukaks. Aastatel 2000–2013 oli ta Kõrgessaare vallavanem. Kohalikud usaldasid teda ja ta tegemisi. Jaanus oli austatud ja hinnatud omavalitsusjuht. Vallavanemana iseloomustas tema tööstiili rahulikkus, asjalikkus, nutikus. Samas omamoodi lihtsus, mis võimaldas tal suhelda kõikide inimestega võrdselt, olgu see siis külaelanik või minister. Talle meeldis rohkem tegutseda, vähem rääkida, samas ei hoidnud oma arvamust vaka all, kui seda oli vaja. Tema juhtimisel viidi ellu mitmed arenguprojektid. Tema valitsemisaega sattus ka Kõrgessaare kalatehase pankrot, mil tuli valla poolt inimesi toetada ning lahti mõtestada, kuidas eluga edasi minna. Kõik jätkus.

Lisaks igapäevatoole vallas oli ta aastatel 2009–2013 Hiiumaa Omavalitsuste liidu esimees. Jaanus Valk oli mees, kellele meeldis, kui omavahel suudeti asjad sirgeks rääkida ja peeti kokkulepetest kinni.

Alates 30. oktoobrist 2013, mil toimus Kõrgessaare valla ja Kärdla ühinemine, oli ta järgmised kaks aastat Hiiumaa valla volikogu esimees, hiljem Hiiumaa valla abivallavanem ja Hiiumaa vallavolikogu liige. Volikogutöö teatepulgalt andis ta üle mullu. Jaanuse elust 19 aastat möödus avalikus teenistuses.

Aastatel 2016–2019 töötas ta OÜs Haasoja projektijuhina ning pärast seda ASis Tariston mäetööde tööjuhina.

Inimesena iseloomustas teda rahulikkus, lihtsus, sõbralikkus, empaatia.

Jaanuse tõeline kirg oli laulmine. Koos abikaasaga harrastasid nad koorilaulu väga palju aastaid. Musikaalsuse on pärinud ka tema lapsed. Laulukooriga on ta käinud esinemas üle Hiiumaa, mujalgi Eestis ning ka laulupidudel.

Teine suur südamelähedane teema tema jaoks oli vabatahtlik tuletõrje. Kõrgessaare Tuletõrje Seltsi juhatuse liige oli ta selle loomisest alates. Ta seisis selle eest, et Kõrgessaare kandis oleks olemas vajalik päästetehnika, mehed saaks väljaõpet ja et ka järelkasvu oleks. Vabatahtliku tuletõrjuna tuli tal mitmeid kordi osaleda tulekahjude kustutamisel, ka muudel päästetöödel.

Ühiskondlikku rolli täitis ta veel korteriühistus juhatuse liikmena ning oli MTÜ Ühine Hiiumaa liige.

Kõige tähtsamad inimesed tema elus olid tema lapsed ja abikaasa. Viie lapse isana, vanaisana tundis ta uhkust oma pere üle. Teda on 2014. aastal pärjatud Hiiumaa aasta isa tiitliga, mis tol aastal anti välja esmakordselt. Oma perele ehitas ta üles maja Jausas, kus käidi ühist aega veetmas. Ta ütles ikka, et vähemalt ehitades on näha silmnähtav tulemus.

Jaanus, Sind jäävad mälestama sõbrad, endised kolleegid ja kaasteelised. Puhka rahus!

Politseijaoskonna teenindus avatud E–K

Alates 11. maist on Kärdla politseijaoskonna teenindussaal avatud E–K kell 9–17.

Teenindus on avatud kõikide toimingutega tegelemiseks, aga jätkuvalt tuleb teenindussaali tulles järgida 2+2 reeglit.

Palume siiski dokumentide taotlemiseks kasutada eelkõige iseteenindust ja teenindussaali võiks tulla vaid juhul, kui see on hädavajalik. Kiiremaks ja mugavamaks teeninduseks tasub sel juhul broneerida eelnevalt aeg PPA kodulehel.

Iseteeninduse kaudu saab dokumenti taotleda aadressil <https://iseteenindus.politse.ee/>

Teeninduses toimingute tegemiseks saab aega broneerida aadressil <https://broneering.politse.ee/>

Hiiumaa teenusepakkujad maakonnaveebis hiiumaa.ee

Hiiumaa arenduskeskus kutsub kõiki Hiiumaa teenusepakkujaid maakonna veebilehe hiiumaa.ee kaudu end saare külastele ja kohalikele tutvustama.

Külalisele suunatud lehele www.hiiumaa.ee/kulalisele on ettevõtjal enda info võimalik sisestada Visit Estonia keskkonna kaudu. Visit Estonia kaudu ootame oma infot jagama järgmiste valdkondade ettevõtjaid: majutus, toitlustus, vaatamisväärsused, aktiivne puhkus, seminariruumid, muuseumid ja galeriid, käsitöö- ja suveniiripoed ning ööelu.

Teenuste lehe www.hiiumaa.ee/teenused kaudu ootame end üles andma kõigi teiste valdkondade ettevõtjaid. Selleks tuleb ettevõtjal täita hiiumaa.ee lehel ankeet, misjärel lisatakse info teenuste lehele. Teenuse lisamise ankeet: www.hiiumaa.ee/lisa-teenus.

Nii Visit Estonia kui hiiumaa.ee teenuste lehe kaudu sisestatud info õigsuse eest vastutab iga ettevõtja ise, mis tähendab, et info muutumisel tuleb ka vastavad uuendused lehtedel sisse viia.

Arenduskeskus ootab kõiki ettevõtteid sisendit andma! Küsimuste korral palume pöörduda aadressil hiiumaa@hiiumaa.ee.

Kodukant tõstab külakogukondade võimekust

Ühendus Kodukant Hiiumaa MTÜ poolt KÜSKI vabaühenduste arenguhüpet ettevalmistava 2020. aasta taotlusvooru esitatud projektitaotlus „Külakogukondade võimekuse tõstmine ja tegevuskava“ rahuldati täies mahus.

Hiiumaa Kodukandi arengukava 2015–2020 aeg saab käesoleval aastal ümber. Uue strateegia koostamisele eelneb analüüs, millega selgitame välja, mis on külade jaoks oluline, kuhu tahame jõuda ja kuidas seda saavutada. Projektiga alustame uue strateegia koostamise protsessi.

Tegevuskavas aastateks 2021–2025 püstitab Hiiumaa Kodukant kaks eesmärki:

Luua mudel, kus külaselts ja külaelanike toimetav koos, mille tulemusena suureneb külakogukonna võimekus osaleda oma elukeskkonda puudutavates otsustusprotsessides;

Omavalitsuses on välja kujunenud külade/kogukondade kaasamise ja koostöö mudelid (koostöölepe Hiiumaa Kodukandi

Külaseltsid arenguseminarile!

Projekti tegevused on käimas, veebiküsitlus lõppenud ja kokkuvõtte tegemisel. Esimene arenguseminar külaseltside/MTÜde juhatustele ja liikmeskonnale toimub 5. juunil kl 13–17 Orjaku külamajas. Selle viib läbi arenguekspert Ivika Nõgel kaasavaid arutelu meetodeid kasutades.

diga, külaelu komisjon, külaelu toetav ametnik).

Projekti käigus analüüsime külaseltside tänast tegevust, selgitame välja nägemuse külaelu vajadustest, probleemidest ja ootustest tulevikuks. Projekti tegevuste põhjal sõnastame tegevuskava dokumendi, mis aitab tõsta külakogukondade võimekust osaleda oma elukeskkonda puudutavates otsustusprotsessides, edendada koostööd kogukondade ja kohalike omavalitsuste vahel ning luua suuremat sidusust Hiiumaa Kodukandi liikmete võrgustikus.

Maaelu piiratud ressursside tingimustes on edu eelduseks oskus kaasata ja koostööd teha. Külade

ja omavalitsuse ning külade omavaheline koostöö on võtmeteguriks külakogukondade huvikaitse teostamisel.

Seisame selle eest, et Hiiumaa küla oleks elamiseks suurepärase paik, kus tegutseb elurõõmus, ettevõtlik ja ühtehoidv kogukond. Külaelu areng – see on kogukonna kokkuleppe küsimus.

Organisatsiooni tegevustel on otsene seos Hiiumaa valla arengukavaga 2035+ 1. Valitsemise. Meede 4. Külaelu ja mittetulunduslik koosteguvus on väärtustatud ning külaelades on loodud hea elukeskkond. Vallas on kodanikuühiskonda ja vabatahtlike kaasamist soodustav keskkond. <https://vald.hiiumaa.ee/arengukava>

Projekti terviktekst on üleval Ühendus Kodukant Hiiumaa MTÜ kodulehel www.kkh.ee

Seoses eriolukorraga on KÜSK pikendanud projekti tegevuste perioodi 31. augustini.

Hoidkem üksteist!

Ester Tammis

Ühendus Kodukant Hiiumaa MTÜ juhatuse liige, projektijuht

Kärdla linna (virtuaal)jooksu tulemused 2020

Osalejaid kokku: 222

Neiud (sünd 2004-...) – osalejaid 30

1. Lisett Alt (2004) 19:44
2. Herta Kesküla (2006) 23:34
3. Heidy Mari Ainjärv (2006) 24:47
4. Helisa Tartu (2007) 28:48
5. Marta Maripuu (2009) 29:55
6. Mia Esta (2010) 31:30
7. Berit Tikenberg (2005) 31:44
8. Helen Talu (2006) 32:00
9. Viktooria Vesingi (2004) 33:36
10. Adele Elise Rimmelg (2011) 37:48
11. Kreete Pilv (2005) 37:52
12. Kätlin Mast (2007) 38:40
13. Elizabeth Niglas (2007) 39:23
14. Anni Simsalu (2005) 42:00
15. Keitlin Rohtvee (2010) 42:19
16. Lill Kagadze (2005) 44:43
17. Merel Arunurm (2006) 45:45
18. Anette Lillemäe (2005) 45:55
19. Monabel Pass (2005) 46:46
20. Lisanna Rohtvee (2011) 51:09
21. Anni Hiimets (2008) 51:40
22. Teili Unt (2007) 53:28
23. Triin Unt (2004) 53:28
24. Hanna Aasma (2005) 54:37
25. Sandra Liisa Leigri (2005) 59:44
26. Carmen-Cassandra Kärtner (2005) 1:18:27
27. Mia Marie Malk (2008) 1:23:23
28. Amanda Liisa Liister (2009) 1:24:44
29. Mall-Kristell Kattel (2010) 1:44:02
30. Mia-Marta Randmäe (2007) 2:18:50

Noormehed (sünd 2004 - ...) – osalejaid 32

1. Oskar Orupöld (2006) 20:36
2. Sander Brösov (2005) 22:38
3. Oliver Piil (2005) 22:38
4. Robin Rõmmel (2005) 25:48
5. Andreas Kotter (2006) 26:13
6. Markus Juhe (2006) 27:00
7. Olev Oskar Kutser (2010) 28:09
8. Priido Rõmmel (2010) 29:30
9. Henri Lilp (2004) 29:49
10. Henri Kanarbik (2005) 30:03
11. Rasmus Gläser (2004) 32:16
12. Robin Mägi (2008) 34:39
13. Mairon Lõndso (2004) 35:13
14. Art Eugen Rimmelg (2013) 35:26
15. Atso Kesküla (2010) 35:32
16. Joosep Esta (2010) 36:58
17. Mattias Juhe (2008) 37:00
18. Magnus Orgusaar (2007) 38:09
19. Jaagup Murd (2005) 41:03
20. Markus Vaht (2004) 41:29
21. Rasmus Kuuse (2008) 41:56
22. Andres Kuuse (2007) 41:56

23. Egert Nõulik (2007) 43:15
24. Mihkel Metsand (2006) 45:45
25. Oliver Matto (2004) 48:37
26. Konrad Matto (2010) 48:37
27. Raiko Post (2008) 50:58
28. Jakob Hiimets (2006) 51:40
29. Kevin Saarnak (2004) 55:51
30. Rasmus Pall (2005) 57:00
31. Ott-Oliver Saartok (2005) 1:00:17
32. Carlis Tara (2007) 1:27:58
33. Sten Martin Kalmus (2017)

Naisveteranid (sünd 1979 ja varem) – osalejaid 14

1. Lya Uiho (1978) 26:55
2. Edith Tatar (1979) 27:19
3. Ülle Paasoja (1965) 27:54
4. Maie Alaots (1965) 27:56
5. Ave Tartu (1970) 29:07
6. Raili Kaibald (1975) 30:54
7. Marina Premudrova (1976) 31:01
8. Kādu Aasma (1979) 31:46
9. Annemari Aun (1976) 32:17
10. Marika Koppel (1976) 32:56
11. Sirje Tatar (1955) 33:27
12. Helin Juhe (1977) 49:04
13. Kadi Kiiver (1976) 57:02
14. Kristiine Piirimets (1978) 1:12:03

Meesveteranid (sünd 1979 ja varem) – osalejaid 11

1. Lauri Tanner (1978) 0:20:00
2. Martti Pukk (1977) 20:40
3. Toomas Mast (1964) 22:21
4. Randy Orel (1968) 23:11
5. Märt Kesküla (1976) 23:25
6. Illar Salusoo (1969) 24:35
7. Tarvo Malk (1973) 25:30
8. Aivar Tärk (1975) 28:18
9. Aare Ristmägi (1975) 31:09
10. Raivo Piil (1972) 31:16
11. Madis Roosimaa (1971) 42:06

Naised (sünd 1980 – 2003) – osalejaid 27

1. Anni Kingsepp (1990) 22:38
2. Riina Palmiste (1993) 24:28
3. Liis Rimmelg (1983) 25:17
4. Marilyn Kaprei (1988) 25:40
5. Erle Meresmaa (1984) 27:49
6. Agnes Katariina Selirand (2003) 28:00
7. Kristina Joarand (2001) 29:28
8. Grete Piil (2001) 29:53
9. Ave Hiimäe (1995) 30:48
10. Evelin Suuster (1975) 32:17
11. Ave Ollik (1981) 33:05
12. Maria Reino (1984) 33:12
13. Anni Leiger (1985) 33:33
14. Kati Siilbek (1983) 33:50
15. Tiina Teidla (1981) 34:08
16. Anna-Brita Tall (2001) 37:52
17. Kärolyn Kivistik (1988) 38:04
18. Kristina Halla (1987) 39:59
19. Marilyn Tisler (2006) 40:31
20. Minni Simsalu (2003) 42:20
21. Triin Salin (1993) 42:30
22. Kadri Randmaa (1985) 43:38
23. Mari-Liis Leivalt (1982) 44:07

24. Getter Arunurm (2003) 45:45
25. Elina Teigar (1986) 47:22
26. Helen Teigar (1985) 47:22
27. Meril Lauter (1982) 1:04:30

Mehed (sünd 1980 – 2003) – osalejaid 29

1. Mihkel Tammeveski (2000) 16:44
2. Kustu Künnapas (2001) 18:26
3. Madis Annus (1980) 19:07
4. Alari Rimmelg (1984) 19:27
5. Martin Paasoja (1993) 20:00
6. Oskar Liiber (1995) 22:01
7. Vaiko Kivi (1980) 23:16
8. Hargo Liiving (2003) 23:51
9. Travis Olle (2003) 24:35
10. Jürgen Post (1993) 25:24
11. Jaanus Sõmer (2003) 25:25
12. Tanel Lips (1986) 25:41
13. Steven Kuusik (2003) 27:42
14. Taavi Pahlk (2001) 28:57
15. Märt Maripuu (1981) 30:01
16. Mattias Malk (2000) 30:21
17. Indrek Nõulik (2002) 30:21
18. Peeter Anijalg (1985) 31:00
19. Mihkel Mattias Proos (2003) 32:30
20. Andres Brösov (1981) 33:45
21. Marten Laupa (2003) 37:20
22. Kristjan Kibus (2002) 38:30
23. Quentin Apri (2002) 39:34
24. Priit Berkmann (1984) 43:22
25. Raido Randmaa (1984) 43:43
26. Klaus Lukas (2003) 48:39
27. Fred Lausvee (1995) 50:03
28. Rasmus Juhe (2002) 51:20
29. Andreas Paat (2001) 56:35

Kõndisid ja osalesid muul moel:

Anu Saue, Aili Katšalov, Andreas Lumiste, Anne Kaasik, Anne Luukas, Anneli Ainjärv, Annely Luik, Anu Tammearu, Aone Reitar, Ave-Riin Aul, Cäroly Ristmägi, Egen Regi, Enrico Kiin, Ethel Kask, Evelin Viilukas, Gregor Berkmann, Hannela Post, Helen Viilukas, Heli Faifruk, Helin Berkman Rand, Hellsanna Viilukas, Hergo Tasuja, Jane Üksik, Janek Künnapas, Kaja Paulus, Karl Erich Kask, Karlis Saarna, Karlo Grahv, Karoliina Pilv, Katre Nõmmerna, Kersti Teär, Kristin Kalmus, Laura Reino, Laura Saar, Lauri Preimann, Lenna Vals, Liis Oolmets, Liisa Vals, Liisi Mäeumbaed, Liivi Padar, Lisethe Kask, Ljubov Aganits, Mari Vahtra, Mariliis Tüvi, Maris Nõmmik-Kärtner, Martin Markus, Mary Enula, Meeli Barinov, Merilin Aul, Merle Salusoo, Monika Ild, Nora Eliise Klementa, Oskar Kogermann, Ragne Jõhvik ja Robin, Ragne Lubjak, Ralf Elstein, Rasmus Elstein, Rasmus Markus, Rasmus Pall, Rasmus Rohtvee, Rico Grahv, Robert Randmaa, Sandra Reino, Siim Piht, Siire Leiger, Sirje Mürk, Sofia Post, Stella Randmaa, Taivi Rohtvee, Tamor Tomson, Teet Elstein, Temor Tomson, Teneliis Vahtras, Tiina Koit, Tomi Teras, Toomas Sõmer, Triinu Pihel, Viivika Pall, Volodimir Faifruk

Sotsiaaltoetuste taotlemine

16. juunil kl 10–12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Suuremõisa raamatukogus. Info: Urme Soonvald, tel 463 6844, 521 0997.

18. juunil kl 11–12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Viskoosas. Info: Pille Näksi, tel 5855 3736.

Transporditeenus

Kärdla piirkonnas invabussi tellimine kohalikeks sõitudeks ja mandrisõidud rehabilitatsioonivõi meditsiiniastutusesse eakatele ja puudega inimestele. Info: Pille Alevi, pille.alevi@hiiumaa.ee, tel 505 5746 või 463 6094

Kärdlas sadama saun

Kärdlas on avatud Mängude maja saun **6. ja 20. juunil** kl 15–17 meestele, kl 17–19 naistele. Pileti hind on 2 eurot ja 30 senti.

Tänu

Täna Kärdla osavaldal panuse eest Kärdla Nukuteatri aiaprojekti teostumisele tänavu kevadel. Suur tänu: Lauri Preimann, Toomas Vannas, Mai Sinilaid! Ja suur tänu, Hiiumaa ametikooli linnaaedniku eriala õpilased Auriika Kivi, Sirje Voitka, Urve Puusepp ja maastikuehituse eriala õpilane Katri Kaar.

Nukuteatri muinasjutu-aia pidulik avamine toimub juulis (kuupäev veel täpsustamisel) Luidja Tširkusetalu etendusega.

Jälgige reklaami, olete väga oodatud!

Kersti Ojasalu, Kärdla nukuteater

Jäätmejaam avatud ka laupäeviti

Alates **1. maist** on Hiiumaa jäätmejaam avatud ka laupäeviti: tööpäevadel kl 9–17 ja laupäevadel kl 10–14.

Käina spordikeskus avas taas ukse

Käina Spordikeskuse ujula, jõusaal ja aeroobikasaal avasid taas ukse: spordikeskus on lahti E–P kl 15–21.

Saunad ja lastebassein on kasutusvalmis 1. juunist.

Kui tahad õppida midagi uut ja tuua oma ellu muutust, siis tule Hiiumaa Ametikooli!

- Sessioonõpe kord kuus 4-5 päeval
- Õpetajateks oma ala kogenud praktikud
- ERASMUS+ välispraktika kolm nädalat kuni kolm kuud
- Õppe- ja sõidutoetused
- Õõbimine mugavas ja soodsas õpilaskodus

Leia uusi sõpru ja ammuta inspiratsiooni imelisest Suuremõisa lossist!

- Florist, 2 a
- Maastikuehitaja, 2 a
- Linnaaednik, 2 a
- Palkmajaehitaja, 2 a
- Väikesadama spetsialist, 1 a
- Bussijuht, 6 kuud,
- Veoautojuht, 6 kuud
- Plastitööluse seadistaja, 9 kuud

Esita dokumendid www.sais.ee kuni 16.08.2020

**HIIMUMAA
AMETIKOOL**
www.hak.edu.ee

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

HALJA MARDI

VAMBOLA RÕMMEL

OVE RIISIK

KALJU MÜRGIMÄE

JAANUS VALK

ILMAR ARU

AITA MAMMUSPUU

ANATOLI KULEŠOV

Kaastunne lähedastele!

Tulekul Hiiumaal

E, 1. juuni

kl 11–21 Elamuskeskuse Tuule-torn avamine

N, 4. juuni

kl 17 Salzburgi kunstinäitus "Kirjapildid" avamine Nelja Nurga galeriis

kl 17–19 RMK orienteerumisel-japäevak Kaibaldis

kl 17.30 purjetamise lühiradade seeriavõistluse "Kärdla Purjutuuri" II etapp Kärdla sadamast

L, 6. juuni

kl 12–16 musta pässiku ehk Chaga kasvatamise õppepäev Sooväljal

kl 14 Jalgpallivõistlus FC Hiiumaa vs Põhja-Tallinna JK Volta II Kärdla staadionil

T, 9. juuni

kl 13–18 doonoripäev Kärdla kultuurikeskuses

N, 11. juuni

kl 17–19 RMK orienteerumisel-japäevak Kaustes

R, 12. juuni

kl 12.30–13.30 Uuskasutuskeskuse kogumisring Kõpu bussi-peatuses

kl 14–15 Uuskasutuskeskuse kogumisring Kõrgessaare vaba aja keskuse parklas

kl 15.30–16.30 Uuskasutuskeskuse kogumisring Suuremõisa kaupluse parklas

L, 13. juuni

kl 14 jalgpallivõistlus FC Hiiumaa vs Keila JK II Kärdla staadionil

P, 14. juuni

kl 10 Muku matkaklubi matk Heinlaiale algusega kl 10 Sarve sadamast ja 11 Sarve RMK puhkeplatsi juurest Endel Kaevatsi paadiga

N, 18. juuni

kl 17–19 RMK orienteerumisel-japäevak Tarestes

kl 17.30 purjetamise lühiradade seeriavõistluse "Kärdla Purjutuuri" III etapp Kärdla sadamast

L, 20. juuni

kl 16 jalgpallivõistlus FC Hiiumaa vs Märjamaa Kompanii Kärdla staadionil

E, 22. juuni

kl 16 Kõrgessaare jaanijooks algusega Kõrgessaare vaba aja keskuse juurest

kl 13–17 Orjaku sadamas – häid maitseid jaanilauale meilt ja mujalt! Ootame kohaliku toidu tootjaid laadale registreeruma: maeotsa@maaturism.ee, info tel 524 4820

T, 23. juuni

kl 10–16 Jaaniturniir võrkpallis Luguse muruväljakutel

kl 12 Jaaniturniir korvpallis Kõrgessaare korvpalliväljakul

N, 25. juuni

kl 17–19 RMK orienteerumisel-japäevak Puskis

L, 27. juuni

kl 11 Hiiumaa rahvasprint 1+1 ralli Käinas

Kärdla rattasõit kestab terve nädala

Kärdla on armas aedlinn, kus parim liikumisvahend on jalgratas. Juuni alguses on viimane aeg otsida kuurist välja oma kahe rattaline sõber ja ta sõidule viia. Pumpa rattal kummid täis ja osale rahvasõidul, kus kõige olulisem ei ole aeg, vaid osavõtt! Võistlusemomenti pakutakse aga ka. Tegemist on meeleoluka koguperesündmusega, kuhu on oodatud nii suured kui väikesed.

Kärdla suure virtuaalrattasõidu käigus läbivad osalejad nädala jooksul läbida jalgrattaga sõites märgistatud võistlusrajal endale sobival ajal põhisõiduna 24 kilomeetri pikkuse distantsi. Rattasõidule on oodatud nii võistlejad, kes edastavad paremusjärjestuse moodustamiseks distantsi läbimise aja, kui läbijad, kes läbivad distantsi ilma aega ja GPSjälge fikseerimata.

Sõidul saab osaleda ajavahemikul laupäeva, 6. juuni hommikust kuni reede, 12. juuni õhtuni. Start ja finiš on märgitud Kärdla sadamas Jahtklubi maja läheduses.

Tulemused kuulutatakse välja 13. juunil. Autasustatakse absoluutarvestuses kolme esimest nais- ja meessoost võistlejat. Kõikide teiste osalejate, st nii võistlejate kui läbijate vahel loositakse välja loosi-auhindu.

Loe lisa: Facebooki üritus „Kärdla suur virtuaalrattasõit“.

Korraldajad: MTÜ Insula Deserta, Hiiumaa vallavalitsus, OÜ Hiiu Autotrans, Hiiumaa Orienteerujate Klubi, Hiiumaa jooksugrupp.

Kodukohvikute päevad toimuvad 30. juulist 1. augustini

Veel on aega oma kohvikuide registreerida! Vaata lisa Facebooki sündmuselt "Kodukohvikute päevad Hiiumaal" ja registreeri oma kohvik 7. juunini.

Üllar Padari nimelise pingi
avamine
6. juunil kell 15.00
Käinas Padarimäel

Hiiumaa Teataja, Hiiumaa valla väljaanne
Toimetajad: Liina Siniveer, tel 5386 7606, Laura Jääger ja Anu Tammeauru.

Kujundus ja küljendus Kersti Simsalu
Trükikoda Printall

Hiiumaa Teataja ilmub kuu viimasel reedel. Info ja teated järgmise kuu lehte on oodatud eelneva kuu 15. kuupäevaks: info@hiiumaa.ee

Millist elamust pakud Hiiumaa külastajale?

Arenduskeskus toetab ettevõtjaid kriisijärgse sihtkohakampaaniaga, mille eesmärk on tuua siseturist sel suvel Hiiumaale puhkama.

Anna teada, milliseid elamusi sel suvel kliendile pakkuda tahad. Hiiumaa huvitavad pakkumised koondatakse ühte kohta kokku, et kliendil oleks Sind lihtsam üles leida!

Klient otsib elamust, emotsiooni, mida hiljem meenutada. Millega eristud? Mida teed teisiti? Mida saad talle pakkuda, et ta tuleks tagasi? Olgu selleks näiteks mõni töötuba, matk, merereis või maitseelamus, kasvõi paadi- või rattarent, kui Sul on kuuri all jalgrattaid, mida külastajale laenu-tada. Võib-olla hoopis teistlaadi elamus - näiteks majutusvõimalus lakas või hariv koolitus? Teed Sa koos kellegi teisega elamus-pakkumise, millest võidavad mõlemad? Pakud midagi hoopis lastele? Või pakud midagi hoopis soodsamalt kui varem?

Palun lisa oma elamuspakkumine: <https://bit.ly/hiiumaakampaania>

Saada ka pilt pakkumise juurde: triin.vasli@hiiumaa.ee

Näitused

Nelja Nurga galeriis on maikuu lõpuni Orest ja Jaana Kormašovi näitus "Ja silmad näevad". Tagaosas Hiiumaa loojate näitusemüük. Galerii on avatud kevadisel perioodil reedeti ja laupäeviti kell 11–15 või kokkuleppel.

4. juunil avatakse Austria Suur-saatkonna kureeritud näituse Salzburgi kunstinäitus graafilistest töödest "Kirjapildid". Avamisel osaleb Austria suursaadik. Avamine neljapäeval, 4. juunil kl 17, olete kõik oodatud!

KlaasiPanga trepigaleriis on avatud Valev Seina "Väga personaalne näitus". KlaasiPank avatud K-R kl 10–17 ja L kl 10–15.

Kärdla kultuurikeskus avatud alates 18. maist E-R kl 10–18, juunis kl 10–16.

Näitus "Tagatubade ja sahtlite saladused" 18. maist 3. juunini. Hiiumaa Rajooni Kultuurimaja/Kärdla Kultuurikeskuse maja/hoone sahtlite ja kappide koristamisel avastatud meenu-tusväärsed leide, mis muidu tavaliselt külastajate pilgu eest varjatud.

Näituseruumis on lubatud viibida korraga maksimaalselt neljal inimesel. Palume hoida kinni 2+2 reeglist ja desinfitseerida käsi nii sisenemisel kui ka väljumisel. Palume eksponaate mitte katsuda.

Kärdla kultuurikeskuse muud ruumid on külastajatele suletud juunini. Küsimuste korral kirjutage kultuur@hiiumaa.ee või helistage E-R ajavahemikul kl 9–17 telefonil 5300 3234.

Hiiumaa muuseumis

Pikas majas on avatud kaks täiesti uut näitust ja püsinäitus kalevivabrikuaegsest Kärdlast.

„Mõis muuseumis“

Mõisaaeg sai ligi sada aastat tagasi läbi, aga mälestustes püsib see edasi. Küll teame, et keegi meie esivanematest teenis saksu ja sai kingiks kleidiriide või hoopis hakkas vastu ja sai tallis peksta. Lugusid on igasuguseid, kuid needki võivad meelest minna, kui kirja ei pane. Sellel näitusel toob Hiiumaa muuseum rahvale näha just sellised esemed ja jutud, mille kohta on teada või vähemalt aimata seos mõisate ja mõisnikega. On mööblit ja tarberiistu, on teenijatele tehtud kingitusi, on dokumente ja riideesemeid. Mõned õige haruldased ja erilaadsed.

Kunstinäitus „Aja ääres“

Näitus on pühendatud Liia Lüdigi-Algvere 70. juubelile ja toob vaataja ette valiku kunstiniku eri aegadel loodud õlimaalist. Näha saab kauneid Hiiumaa maastikke, aga ka uhkeid lillesülemeid ning lähedaste ja tuttavate portreesid.

Kassari muuseumimaja

Näitus „Elu saarel. Tuli, vesi, õhk, maa.“

Näitus heidab pilgu ennekõike hiidlaste elu argipäeva nähtustele ja sündmustele, kuid jätab ruumi ka filosoofilistele mõtisklustele ning olulistele pöördepunktile saare aja-

loos. Tuhanded aastad inimese elust on siin esitatud läbi nelja ürgelendi, mis juba pealkirjas mainitud. Ei ole juhtumiste kronoloogilist järjestust, on seosed, oskused, võimalused ja paratamatus. Näitus on esemerohe ning lisaks teada-tuntud tarbeesemetele on seal ka mõned päris kaasaegsed kohapeal valmistatud asjad.

Kappide avahoidla

Varahoidlaks muudetud näituseruumis saab näha toidu- ehk piimakappe, seinakappe, pesu- ja tööriistakappe, riide- ja puhvetkappe, aga ka kaalukappi, lasteaiakappi, kummutit ja krahvi öökappi. Nüüd juba haruldaseks muutunud öökapp artellist „Emmaste“ on samuti riulil esireas. Kappidest vanimad pärinevad 19. sajandist, kirst ja ehk ka üks väiksem kapp 18. sajandist.

Muuseumide lahtiolekuajad

Pikk maja avatud E–P kl 10–17.30.

Kassari muuseumimaja avatud E–P kl 10–18.

Alates 3. juunist on R. Tobiase majamuuseum avatud K–L kl 12–17.

Muuseumide lahtiolekuajad avatud ka meene- ja raamatupoed.

Mihkli talumuuseum avatud ettetellimisel.

Lisainfo: 463 2091 või info@muuseum.hiiumaa.ee

Hiiumaa valla kevadine beebipidu on ootel

Koroonaviirusega seotud eriolukord on pannud kõik üritused pausile, ka valla poolt kahel korral aastas korraldatava beebipeo. On tavaks, et kevadine beebipidu toimub maikuu, emadepäeva ajal. Kindlasti soovib vald jätkuvalt kõiki uusi ilmakodanikke mees pidada ja iga sündi tähistada.

Vald tegutseb, et leida turvaline aeg ja koht, mil hõbelusikad üle anda. 2019. aasta teisel poolaastal perelisa võrra rikkamaks saanud peredele saadab vald kutsed, kui üle andmise aeg kindel.

Hiiumaa valla pidulik beebipidu toimub kaks korda aastas – emadepäeva ja isadepäeva ajal. Kutsutakse möödunud poolaastal sündinud beebid – isadepäeva ajal peetavale peole aasta esimeses pooles ja emadepäeva ajal toimuvale peole möödunud aasta teisel poolaastal sündinud lapsed.